

MOĽIMO
ZA JAPONSKO MLADINO!
MLADINA JE BODOČNOST!

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

AVGUST - ŠT. 8. 1961, XXXV.

VESOLJNI CERKVENI ZBOR IN MISIJONI

(Nadaljevanje)

2.) *KOLIKO NAPREDUJE KATOLISKA CERKEV V MISIJONSKEM SVETU V ENEM LETU?*

Silno važen je odgovor na to vprašanje. Ali so uspehi v zadnjem času zadovoljivi? S kako velikimi koraki se bližamo končnemu cilju, da bi se uresničila Kristusova napoved o eni čredi in enem pastirju? Koliko stoletij bi potrebovali, če bi bili uspehi taki kakor so danes?

Nihče nam ne more povedati, koliko poganov prihaja vsako leto v tesnejši stik s Kristusovim naukom. Vse polno prilik se jim ponuja, tako da skoraj nevede odlagajo svoje zmote in se prepajajo z resnico, pa čeprav še nadalje ostajajo pogani. Katoliške šole, v katere zahaja poganska mladina, katoliški tisk in film, ki jih priteguje, zlasti pa še neprestani stik s katoličani, vse to prav močno vpliva nanje. Uradno pa tega ne moremo beležiti in šteti, ker pač ne vemo, v kakšne globine in širine sega ta vpliv.

V poštev pride le pristop k Cerkvi s krstom. Pa ne s krstom otrok že katoliških staršev, saj za to ni treba nobenega pravega misijonskega napora. Gre za odrasle, ki po zrelem preudarku in po primerni pripravi stopijo v naročje katoliške Cerkve. Tudi tukaj nimamo čisto natančnih podatkov prav za vse misijonske pokrajine. Z gotovostjo se moremo opreti na tiste, ki jih letno objavlja Kongregacija za širjenje vere. Manjkajo nam podatki iz tistih misijonskih dežel, ki so podrejene drugim kongregacijam. Tako n. pr. Iran, Irak, Sirija, Turčija, Palestina, Abesinija, Alžir, Tunis in še nekatere druge dežele ne spadajo pod nadzorstvo kongregacije za širjenje vere, marveč pod eno naslednjih treh: konzistorijalni, vzhodni in pa kongregaciji za izredne zadeve. Te pa ne objavljajo letno uspehov svojega dela med tamošnjim prebivalstvom. Dejstvo je tudi, da je misijonsko delo v omenjenih deželah zelo skromno in do skrajnosti omejeno, tako da je prav malo uspehov. Zato lahko rečemo, da je v glavnem merodajno to, kar nam podaja Kongregacija za širjenje vere.

KOLIKO ODRASLIH PRIDE LETNO DO MILOSTI SV. KRSTA?

Ugotovili smo, da je na svetu nič manj kot 1.917.000.000 poganov. Koliko od teh prejme sv. krst v odrasli dobi? "Število krstov kaže v veliki meri plodnost in učinkovitost misijonskega prizadevanja," pravi mons. Schörrer. Govore o uspešnosti oznanjevanja evangelija, ki teži prav za tem, da

privede pogana do končnega koraka ko se odpove svoji zmoti in zavestno vstopi v Kristusovo Cerkev.

Iz podatkov kongregacije za širjenje vere zvemo, da je bil za leto 1950 dosežen tale uspeh:

V Afriki je bilo od 182 milijonov poganov krščenih 524.000. V Aziji, ki šteje 1.525 milijonov poganov, pa je bilo krščenih odraslih komaj 170.000. Učinkovitost misijonskega dela ni povsod enaka. Ponekod se komaj seje; drugje se celo temu skromnemu sejanju stavijo velike ovire. Spet drugje se že v obilju žanje. Veliko zavisi tudi od števila misijonarjev, ki že dalj časa delujejo v posameznih deželah. Trenutno se s številom krstov odraslih lahko najbolj pohvalijo misijonarji v Afriki. Najslabše se pa v tem pogledu godi onim v Oceaniji. Sledeča tabela nam to jasno pokaže:

	krstov odraslih	število misijonarjev	krstov na 1 misijonarja	število katol. na 1 misijonarja
Afrika	524.609	11.199	47	1.584
Azija	169.902	10.726	16	820
Amerika	8.434	1.998	4,3	2.717
Oceanija	10.492	4.468	2,3	620

Seveda moramo priznati, da tudi v Afriki ni povsod enako lepo in lahko. Večina novih krščencev živi v petih deželah: Kongo, Ruanda-Urundi, Uganda, Kenija in Nigerija. Od 524.000 krstov odraslih jih je bilo samo v omenjenih petih deželah nič manj kot 345.000, torej kar 65 %, medtem ko je ostalim 32 afriškim deželam pripadlo le 35 %.

Kongo	149.268 krstov	in 56 na 1 misijonarja
Nigerija	68.023 „	in 93 „
Ruanda	53.641 „	in 110 „
Uganda	40.044 „	in 70 „
Kenija	39.820 „	in 140 „

Nekaj podobnega opažamo tudi v Aziji. Tudi tam lahko omenjamo pet dežel kot najbolj cvetoče glede števila krstov odraslih: Južna Koreja, Formoza, Indonezija, Južni Vietnam in Hongkong, dočim je drugje znatno slabše.

Kongregacija za širjenje vere upravlja 505 misijonskih vikarijatov in prefektur. Od teh jih je le malo tako srečnih, da se lahko ponašajo z nad

100 krstov na leto na vsakega misijonarja. Pač pa je kar 259 takih, ki letno nimajo niti 10 krstov na enega misijonarja.

Že preje smo poudarili, da moramo meriti misijonski uspeh Cerkve v poganskem svetu po številu krstov odraslih. Z naravnim prirastkom ljudstva bi se število katoličanov med pogani sicer povečalo, razmerje bi pa ostalo vedno isto. Zato je merodajen le pristop odraslih, s katerimi se število poganov manjša, katoličanov pa narašča. Če pod tem vidikom primerjamo Afriko in Azijo, najdemo med obema veliko razliko. Čeprav je število poganov v Aziji 8 krat večje kakor pa v Afriki, ima le-ta vsako leto 3 krat več spreobrnjencev kakor pa Azija. Torej je razlika kar 1 proti 24. Da bi bilo naraščanje katoličanov na obeh kontinentih enako, bi morali v Aziji imeti letno nekaj nad 4 milijone krstov odraslih, dejansko jih je pa le 170.000.

Na podlagi omenjenih dejstev pogledjmo malo v bodočnost. Seveda je vse pogojno: če bi v teh razmerah in s takimi uspehi delovali prihodnjih 100 let... V Afriki bi v omenjenem času število katoličanov poleg naravnega prirastka poskočilo za 50 milijonov. Tako bi se razmerje med katoličani in drugimi verstvi kontinenta močno nagnilo v prid Cerkve. Če je danes tam komaj 12 % katoličanov, bi jih bilo po 100 letih že nad 30 %.

Drugače bi bilo v Aziji. Število katoličanov bi se sicer povečalo za 17 milijonov odraslih, v razmerju do poganov, ki bi v tem času presegli že 3.500 milijonov, bi pa le malo napredovali.

Taka razmišljanja in računanja so nam lahko koristen pripomoček, da se zbudimo iz dosedanje brezbriznosti. Če res hočemo, da se čim prej izpolni Kristusova volja, da vsi ljudje pridejo do spoznanja resnice in zveličanja, bo treba vse drugače prijeti za delo.

M. J. C. M. (Sledi.)

Glas vpijočega...

Douglas Hyde je bil protestant. Komunistična gesla o socialni pravičnosti so ga zvalila v partijo. Tako je gorel za zmoto, da so ga imenovali za člana glavnega tajništva v Londonu. Postal je tudi urednik angleškega komunističnega dnevnika „The Daily Worker“. Leta 1948 se je začel seznanjati s katolištvom Konvertiral je. Postal je katoliški pisatelj. Več. Leteči misijonar. Danes je v Evropi, jutri v Aziji, potem v Afriki, na pacifiških otokih ali spet v Ameriki. Povsod prepričuje, kakšen lažniv privid je komunizem, privid, ki nikoli ne bo utešil srca množicam, katere nezavedno iščejo večno Resnico. Njegov način dela je izredno izviren.

Pred leti je bil na Filipinih. Vodja tamkajšnjih komunistov je bil v ječi. Prosil je pri oblasteh, da so ga z njim vred zaprli. Po šestnajst ur vsak dan je z njim vred preživel v celici. Govoril mu je. Osvojil ga je za Cerkev.

Marca 1960 je srečal šest borcev iz birmanskih pragozdov. Malo prej je z letalom letel nad džunglo v Malaziji. Ob pristanku je vprašal po devetih komunistih, ki jih je spoznal pred leti. Povedali so mu, da jih je že osem padlo za idejo. Preostali pa se skrivajo kljub bolezni na tajsko malazijski meji. Douglas Hyde priznava: „Žalostno je, da so ti možje pripravljeni toliko žrtvovati za tako slabo stvar. Sramoto nam delajo!“

Filipinski komunistični vodja Louis Taruh je dal Hydeju pomemben odgovor. Ta mu je namreč razlagal socialni nauk Cerkve. Razvnet mu je komunist zaklical: „Zakaj mi nihče ni govoril o tem, ko sem rasel? Če bi kaj vedel takrat, bi prav gotovo poizkusil delati za zmago teh visokih zamisli!“

Hyde, ki na terenu samem zaznava, kako komunizem slepi mladino, ki hrepeni po idealih, pravi: „Kaj ni žalostno? In kolikokrat se je to zgodilo. A ponoviti se več ne sme. Prepričan sem, da je silno važno, da izberemo med duhovniki in laiki može, ki bodo voditelji.“ Da bodo vodili druge, ki bodo današnji mladini misijonskih dežel dali vse, kar imamo katoličani do brega in plemenitega.

Značilna poteza sodobnega sveta je hlepenje po vodilnih osebnostih. Milijoni so bili v Indokini v teh letih izruvani z rodne zemlje. Izgubili so smer življenja. Takšni ljudje grede za komerkoli, ki se jim ponudi za voditelja. Komunisti to priložnost izrabljajo v Indoneziji, Indiji in drugod. Po vseh deželah se predstavljajo kot edini, ki se bijejo za socialno in nacionalno pravico.

Hyde, ta moderni misijonski apostol se je lani podal v Rim. V središču krščanstva in po zavodih, ki pripravljajo duhovnike za misijonski apostolat, je govoril o svojih spoznanjih po svetu. „Lekcija za nas - iz komunističnih izkušenj“, tako je naslovil svoja razpravljanja, ki jih je imel na raznih papeških zavodih in visokih šolah. Pokazal je na pravi obraz komunizma. Danes hoče Moskva mirno sožitje z vsemi narodi. Čemu? Da bi v miru izurila nove udarne legije, ki bodo ob določeni uri komunizmu prinesle zmago v Južni Ameriki, v Afriki itd. Prepričani so o svoji zmagi.

Svoje razpravljanje takole sklepa: „Ne smemo se zadovoljiti z vzgojo katoličanov, ki poznajo samo prvo zapoved. Šele v trenutku, ko začne živeti drugi del le-te zapovedi — ljubi bližnjega! —, zaigrajo svojo resnično vlogo v boju naših dni. Zmaga ali polom komunizma sta v naših rokah! Pripravljani morate biti, da sprejmete na rame odgovornost, ki vam jo bo naložila zgodovina. Če to odgovornost zavržete, je možno, da nas vse pogoltne komunizem. Če pa se temu zlu po robu postavite, bo konec grozeči pretnji, ki visi nad Cerkvijo. Še več! Vi in vse človeštvo boste izšli iz tiste titanskega boja trdnejši v cilju in prečiščeni v doživetju.“

MARIJA

POSNEMANJA VREDEN ZGLED

SLOVENSKO DELO ZA VZDRŽEVANJE DOMAČIH BOGOSLOVCEV

Piše KAREL WOLBANG CM.

Doslej je naša akcija za vzdrževanje domačih bogoslovcev v misijonih bila omejena na Združene države Sev. Amerike in na Kanado. Vemo pa, dasi še nimamo poročil, da razvijajo podobno akcijo med rojaki na Koroškem gg. salezijanci s prav lepimi uspehi.

Dne 10. decembra 1960 pa je misijonski odsek tržaške Marijine družbe prevzel vzdrževanje prvega domačega bogoslovca v zvezi s to akcijo Slovenske misijonske zveze in Katoliških misijonov izven omenjenih dežel. Tržaška Marijina družba je s tem dala spet zgled požrtvovalne misijonske ljubezni, ki ima na Via Risorta 3 pod skrbnim vodstvom duhovnega voditelja msgr. Ivana Omerza svoje dolgoletno misijonsko žarišče. Poleg redne pomoči raznim misijonarjem in zbiranja rabljenih znamk za misijone, je tako sedaj še akcija za domače bogoslovce del načrta celotne Marijine družbe v režiji misijonskega odseka.

Družbenica Ana Šilič takole piše: „Ker je načelnica misijonskega odseka Marijine družbe, Marija Hlad zelo zaposlena, je naprosila mene, naj Vam sporočim, da Marijina družba v Trstu prevzame stroške vzdrževanja za enega bogoslovca domačina. Do sedaj se je prijavilo 95 družbenic, da se obvežejo prispevati po 1000 lir na leto za dobo štirih do petih let. Določite Vi katerega koli in nam sporočite, kam naj pošljemo denar. Ker k temu prispeva toliko oseb, načelnica prosi, da zahvalo in določitev izbrane ga naslovite na celotno Marijino družbo. O vsek tej zadevi se obračamo na Vas ne samo iz čitanja v Kat. misijonih, ampak tudi v imenu č.g. Ladislava Lenčka C.M.“

100.000 LIR ZA KITAJSKEGA BOGOSLOVCA JANEZA LIU.

Misijonar Majcen, ki mu je bila nova vzdrževalnina 100.000 lir (160 dolarjev) ponudena za novega duhovniškega kandidata, je bogoslovca v januarju predstavil: „Tokrat Vam priporočam zopet g. Janeza Liua. Bil je skoraj vse življenje v naših šolah v Macao, Hongkongu itd. Ker so imeli predstojniki precej upanja, so ga lansko leto poslali v Rim, kjer je na naši univerzi doštudiral filozofijo z doktoratom. Sedaj pa je z gospodom Zenom v Turinu v prvem letniku teologije. Tudi njega želijo predstojniki spraviti do doktorata iz bogoslovja in do profesorske diplome za poučevanje bogoslovja. Fant je mlad in bo menda kar celih šest let ali še več predsedel v šolskih klopeh na vseučilišču. Naši predstojniki si prizadevajo, da bi poslali vse nadarjene in duhovno temeljito formirane kandidate na univerzo za naše teološke inštitute po svetu. Torej tega Vam sedaj predstavljam — je kar gotov, po človeško rečeno —, ki ga drugi precej pohvalijo, dasi sam nisem imel z njim mnogo stika. Bog daj, da bi se lepo za odgovorno službo pripravil. Hvala Vam in dobrotnikom, tržaški Marijini družbi za podporo. Hvala za Vaše pismo in za vso Vašo pomoč našim bogoslovcem.

Februarja bo pel novo mašo naš nadebudni Zen, v Turinu. Prav dobro je opravil svoje filozofske študije in sedaj končuje bogoslovje. Moral bo še napraviti vrh tega profesorski izpit, da bo pripravljen za profesorja na naših šolah za filozofe in kasneje teologe v Hong-kongu.

Marca bo pel novo mašo naš Izidor Huong, prvi moj vietnamski „cvet“. Posvečen bo v Bollengu. Mi ga že zelo pričakujemo za prihodnje leto.

NEKAJ PODATKOV O BOGOSLOVCU

Predstojniki bogoslovca Janeza Liua so poslali o našem novem vzdrževalcu tele zanimive življenjske podatke:

„Rodil se je 17. avgusta 1932 v provinciji Kiang Su, na Kitajskem. Očeta je izgubil, ko je bil tri leta star. Poslan v sirotišnico salezijancev v Su Čow je bil krščen na ime Janez Bosko. Takrat je imel šele devet let. Vendar je znano, da je od takrat dalje venomer želel postati salezijanec, duhovni sin velikega Don Boska. Predstojniki so, občudujoč njegovo pobožnost in izredno nadarjenost, poslali fanta v aspirantat salezijanske družbe v Šanghaj leta 1945, da bi tam študiral latinščino. Ko se je leta 1949 približevala komunistična nevarnost, so ga nadrejeni premestili v Hong-kong, da bi tam nadaljeval s študijem. Leta 1952 je tam vstopil v noviciat in leto dni kasneje opravil redovne obljube. Zatem je napravil tri leta modroslovja in kasneje tri leta poučeval. Leta 1959 so ga poslali v Rim, kjer je doštudiral modroslovje. Trenutno nadaljuje svoj študij v Pontificio Ateneo Salesiano v Turinu, kjer se pripravlja temeljito za visoki cilj mašniškega posvečenja. Z božjo pomočjo bo posvečen leta 1964.

Janez Liu je zelo mlad izgubil očeta, kot sv. Janez Bosko. Don Bosko mu je očeta nadomestil in vsa leta je fant doraščal pod varstvom in streho salezijanskega ustanovitelja. Upajmo, da bo sam kmalu postal svet duhovnik in da bo tako reševal mnoge duše mladih fantov za zveličanje.“

KAKO SVET POSTAJA MAJHEN...

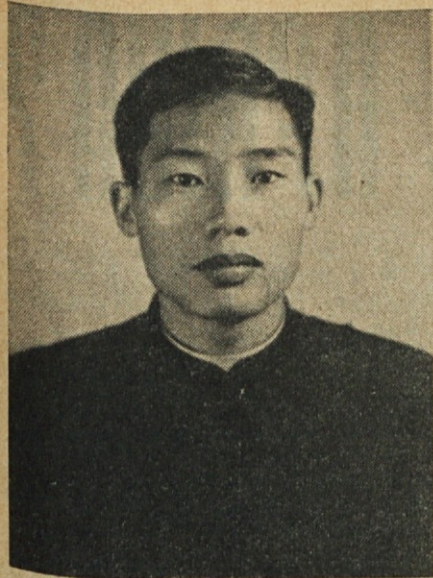
Bogoslovec Janez Liu iz Družbe salezijancev se je tudi osebno zahvalil za prvoletno vzdrževalnino, ki je bila za njegove študije predstojnikom oddana. Takole piše 27. januarja letos: „Prvič v življenju pišem pismo dobrotnikom, ki so daleč od mene. Nikdar si nisem mislil, da mi bo kdo pomagal na potu do mašništva na tak način. Upam, da bo dobro delo prineslo blagoslov nad dobrotnike in name.

Moj provincial ima dovolj glavobolov s kritjem stroškov za študij vsakega posameznega bogoslovca iz misijonov in Vaša pomoč zame mu bo veliko olajšavo.

Sam sem sedaj v Italiji, kjer študiram bogoslovje, in po štirih letih bom posvečen v duhovnika, če bo tako Bogu všeč. Prihodnji ponedeljek se končajo moji prvi polletni izpiti.

Zelo se Vam zahvaljujem za Vašo velikodušnost in zelo hudo mi je, da ne morem napraviti drugega za Vas in Vaše kot moliti h Gospodu, kar je morda edino, kar od mene za sedaj pričakujete. Skušal bom napraviti vse najboljše. Prilagam tudi fotografijo in upam, da jo boste kmalu imeli v rokah.“

Pismo in fotografija bogoslovca samega in pismo g. Majena, vse je bilo poslano druženicam v Trst takoj po prejemu. „Zelo nas veseli,“ so

Kitajski bogoslovec Janez Liu, podpiranec tržaške Marijine družbe na Via Risorta. — Desno: Salezijanec Andrej Majcen, misijonar v Saigonu, ki si zelo prizadeva za vzgojo čim več domačih bogoslovcev.

ob potrditvi pisma zapisale, „da je naš podpiranec priporočen od č.g. misijonarja Majcna, s katerim smo že več let v pismeni zvezi in se tudi osebno z njim poznamo. Hvaležne smo Vam tudi za posredovanje. Z g. bogoslovcem bomo sčasoma dobile stik, kar za nas ne bo težko, saj razume italijansko. Prejele smo tudi potrdilo o oddaji denarja g. Majcnu. Za pisma smo Vam pa članice misijonskega odseka zelo hvaležne. Taka pisma nam izvrstno služijo za propagando. Iskrena Vam hvala tudi, da ste nam omogočili na tako lahek način poslati denar č.g. misijonarju Poderžaju in naši bivši družbenici misijonarki Anici Miklavčič. Č. g. misijonar Poderžaj nam je že pisal, da je prejel naš dar. Za sestro Miklavčič Vam bomo v kratkem poslale v Rim nekaj denarja, katerega pošilja gospa Z. kot plačilo za neka zdravila, katera ji je č. sestra Miklavčič poslala iz Japonske.“

Ko sem te dneve premišljeval, kako je Rus Jurij Gagarin v poldrugi uri frčal okrog zemlje, sem si predstavljal, kako bodo tržaške članice Marijine družbe nekega dne srečne, če jih bo vzdrževanec Janez Liu prihitel iz Turina obiskat v Trst in opraviti ali vsaj ponoviti svojo novo mašo mednje. Kitajski novomašnik med gorečimi tržaškimi družbenicami! Kako postaja svet dandanes majhen za vse, ki Boga ljubijo in so prepričani, da misijonska ljubezen ne pozna razdalj in meja, ne rasnih razlik ali ozkosrčne zaverovanosti v svoje lastno okolje. Dasi je svet, kar krčenje razdalj zadeva, vsak dan manjši, je sam po sebi velik in množstvo duš čaka na ljubezen src, ki mislijo na odrešenje vsega človeštva pri izbiranju in določanju lastnih misijonskih žrtev.

QUO VADIS, AFRIKA?

Zanimanje za Afriko je vsak dan večje. Skrivnostna črna Afrika bo vsak dan manj skrivnostna. Seznanjamo se s priimki, katerih nismo bili vajeni. Leto za letom vstajajo nove države, ki bodo na en ali na drug način odločale o usodi sveta, ki je tudi naša.

Cerkev se dobro zaveda, da je za Afriko prišla odločilna ura. Svobodna Afrika bo krščanska, muslimanska ali pa komunistična. V zadnjih desetletjih odhajajo tja številni misijonarji. Tudi nekaj slovenskih deluje tam že dolga leta, nekaj se jim jih je pridružilo pa po drugi svetovni vojni. Ker pravi Cerkev, da je danes afriški misijon na prelomnici, moramo tudi mi priskočiti na pomoč s podvojenimi silami, duhovnimi in tavnimi. Kar je najbolj potrebno, je molitev za številne afriške duhovniške in redovniške poklice in pa gmotna pomoč, da bi poklicani mogli študirati.

Naj v naslednjem spet malo obširneje poročamo o perečih afriških problemih, vse z namenom, da bi se rojaki zanimali za njih rešitev in z molitvijo in žrtvijo k njej pomagali.

AFRIŠKA PRETEKLOST IN SEDANJOST

AFRIŠKA KRALJESTVA V PRETEKLOSTI

Gana

Pogosto beremo ime te afriške države. Morda ne vemo odkod pride in kaj je v preteklosti pomenilo. Gana je bilo ime enega izmed afriških kraljev (skoraj bolje bi bilo reči: cesarjev), nato pa ime njegove prestolnice.

Arabski pisci desetega stoletja pogosto omenjajo mesto Gano kot eno najbolj poznanih v črnem delu Afrike. Menda danes mesto Kumbi-Sale stoji na kraju, kjer je bila pred stoletji Gana. Našli so velika grobišča, odkrili lepe ceste in stavbe iz opeke. Gana je bila trgovsko mesto. Vsake vrste blago je prihajalo in odhajalo skozi saharско puščavo. Prebivalci ganskega kraljestva so se imenovali Sonkinki, kar pomeni "beli ljudje". Trdili so, da so pred stoletji bili manj črni, ker so se pomešali z Mavri in še celo, da so bili njihovi prvi kralji belci.

Arabski zgodovinar El Bekr pravi, da je v 11. stol. Gana v pretežni meri živela od zlatih rudnikov ob gornjem toku reke Niger in v Senegaliji.

Koncem 11. stoletja je nek verski voditelj iz Gane pričel z osvajanji. Prišel je do Maroka in Španije. To je bila doba največje ganske moči. Država se je raztezala med rekama Niger in Ebro. Je to imperij Almora-vidov, ki so ga pa že okoli leta 1130 uničili Almoadi. Muslimanska vera se je ravno v tem času razširila po velikem delu Afrike.

Mali

Središče kraljestva Mali je bila pokrajina Mandé, tudi ob reki Niger. Vladarji so bili iz rodovine Keyta. Začeli so vladati okoli leta 1235. Najvažnejši med njimi je bil Kongo Musa, sredi 14. stoletja.

Sonrai

Tudi to kraljestvo omenjajo že pisci 10. stoletja. Najprej se je merilo s kraljestvom Gana in ga skušalo premagati. Pozneje je moralo plačevati davek mališkemu kraljestvu, dokler se leta 1465 ni osvobodilo.

Glavno mesto je bilo Gao. Kralji so živeli v velikem sijaju. Ni jim manjkalo denarja. Ko je šel eden izmed njih na romanje v Meko, je podaril svetišču 300.000 zlatnikov za "dobra dela". V letih 1543-44, 1585 in 1590-1591 so začeli napadati to državo kralji iz Maroka. Imeli so dobro oboroženo vojsko, v kateri je bilo mnogo španskih najemnikov. Dne 12. marca 1591 so napadalci zmagali in sonraiskega kraljestva je bilo konec.

* * *

Tri preje omenjena kraljestva so se razvila v notranjosti Afrike. Pogledajmo še na obale.

Na vzhodni afriški obali arabski trgovci niso osvajali, ampak trgovali. Glavno oporišče so imeli v Zanzibarju. Ime pomeni "suženjska obala". Tako tudi vemo, s čim so se arabski trgovci predvsem ukvarjali.

Z zapadno obalo so nas pa seznanili Portugalci. Leta 1486 so prišli v Benin in se čudili tolikemu bogastvu. Poznali so tudi Mali. Vsaj nekateri so morali obiskati kraljev dvor. Opisujejo namreč ceremonije, s katerimi so črni kralji sprejemali tujce. V Beninu so prišli Črncci, kot nam pripovedujejo portugalska poročila do največje izobrazbe. Vladala jim je dinastija Joruba, ki je verjetno izvirala iz Egipta. Kralji so bili mešanci bele in črne barve.

Bogastvo kraljestva Benin je prevzelo tudi holandske mornarje. Toliko umetniških del in tako popolnih so videli, da kar niso mogli verjeti, da so jih napravili domačini. Jorubska civilizacija je segla do bregov spodnjega Nigra. Mesto Ife je bilo versko središče beninskega kraljestva. Nek pisatelj je trdil o njem, da je Rim črnega sveta. Skoraj ne moremo razumeti, kako je moglo mesto Ife v par stoletjih tako izginiti s površja zemlje, da ga v 19. stoletju, ko so evropske sile osvajale Afrko, že nihče ni omenjal.

* * *

Ko so v Afrko prišli Portugalci, so tudi ob rekah Kongo in Zambesi našli več kraljestev, ki so pa bila že v poslednjih vzdihih. Ker Portugalci niso hoteli veliko govoriti in še manj pisati o svojih odkritjih, je danes težko pisati to zgodovino.

Kar je Afriki napravilo največ škode, je bila trgovina s sužnji. Z njo so začeli Arabci in nadaljevali Evropejci. Ko so si evropske države v 19. stoletju razdelile Afriko, so hotele zatreti trgovino s človeškim blagom. Mislimo, da so to več ali manj dosegle. Zato pa ne bomo kar na splošno trdili, da ni bilo v kolonialni dobi nič dobrega. Nekaj dobrega in nekaj slabega. In ko beremo o neredih v svobodni Afriki, se bojimo, da bo položaj vsaj nekaj časa slabši, kot je bil v "nesvobodni" preteklosti.

Afrikanci imajo pravico do svobode, a do prave. Kjer je prava svoboda, pa tudi Cerkev napreduje.

Afrika, ki je več stoletij spala, se ni le zbudila, ampak je pričela teči. Dogaja se nekaj podobnega kot v začetku 19. stoletja v Južni Ameriki. 20 držav je v nekaj desetletjih začelo življenje "na svoje". Ena za drugo so se otresle španske in portugalske nadvlade. V današnji Afriki gre stvar še hitreje. Ne gre pa brez krvi. Svoboda mnogo stane. Vsi se žele osvoboditi tuje nadvlade. Ko se pa vprašujejo, komu izmed domačih naj bi dali oblast, večkrat ni odgovora.

* * *

Črna celina meri 29 milijonov km². Na njej je že cela vrsta svobodnih držav. V začetku 20. stoletja ni mogel nihče kaj takega pričakovati. Dve velesili, Anglija in Francija, sta imeli pod svojo oblastjo večji del Afrike. Ostalo so si razdelili Belgijci, Nemci, Portugalci in Španci. Svobodnih držav je bilo le malo. Je pa med Afrikanci začelo krožiti geslo, da je kolonialni sistem "največji možni zločin". Afrikanci so se začeli pripravljati... V začetku njihovih zahtev ni nihče jemal resno, zlasti pa ne Angleži in Francozi. Prišlo je celo do uporov. Beli človek ponekod že ni bil več varen. Sredi "črnega morja", kateremu je dotlej ukazoval, se je začel bati. Mnogi beli naseljenci so se umaknili v Evropo. Ostali so vojaki, trgovci in misijonarji. Število svobodnih držav se je počasi večalo: Libija, Tunis, Maroko, Gana... Uporniki Mau-Mau v Keniji so dali Angležem veliko dela. Francija je videla, da ne bo več vzdržala pritiska na več krajih istočasno. De Gaulle je začel govoriti o "družini francoskih narodov". Vsaj za nekaj časa bi še rad držal skupaj ljudstva, ki so dotlej živela pod francosko zlastavo. Le deloma se mu je posrečilo.

V letu 1961 je večina Afrike že svobodna. Nove države kot Togo, Kamerun, Mali Dahomey, Zlata obala, Slonokoščena obala itd. so že članice Združenih narodov. Nihče pa ne ve, kakšen bo politični zemljevid Afrike čez deset ali dvajset let. Meje med novimi državami so le približno načrtane. Velike države kot na primer Kongo, se bodo verjetno razdelile na več manjših, drugod pa spet govore o združenju in o "združenih afriških državah". In še eno: nihče ne more natančno vedeti, kaj je komunizem v Afriki že dosegel in kaj bo dosegel v bližnji bodočnosti.

Večina Afrike je že svobodna. A vendar čutimo, da tej svobodi še nekaj manjka. Še ni zrela.

Stanko Boljka C. M.

BO AFRIKA KRŠČANSKA ?

Na to vprašanje nam bo odgovoril Afrikanec, nadškof Gantin iz Uotonou. Napisal je članek za znano francosko revijo "Ecclesia", iz katerega posnemamo najvažnejše.

Nadškof govori najprej o "krščanski Afriki" v časih Tertulijana, Ciprijana, Avgušтина. Krščanstvo se je zakoreninilo v severni Afriki, tam, kjer je danes najmanj upanja na krščansko bodočnost. Polmesec je zasenčil vso severno Afriko in kristjani so le tuji: Francozi, Španci, Ita-

lijani. Med domačim prebivalstvom jih je tako malo, da bi skoraj lahko rekli, da jih ni.

Nadškof tudi omenja sprobrnjenje kralja iz Konga v 16. stoletju. Njegov sin je bil prvi črni afriški škof. Toda sto let potem v Kongu že ni bilo več kristjanov.

Kakšen je položaj Cerkve v Afriki v drugi polovici 20. stoletja? Na vsakih 100 Afrikancev jih je 11, ki so bili že krščeni v katoliški Cerkvi. V vsej Afriki je samo 34 velikih semenišč s 1560 semeniščniki. V Afriki sta le dve katoliški univerzi: ena v bivšem belgijskem Kongu, druga pa v Basutolandu. In vendar, pravi škof, je danes Afrika kontinent, ki stopa v Cerkev.

V Urundi je leta 1959 170 duhovnikov krstilo 99.000 oseb; na vsakega je prišlo v enem letu 570 krstov. V tej deželi se število katoličanov dvigne vsako leto za 65.000, kar pomeni vsak teden eno župnijo novokrščenih s 1250 verniki. V Kamerunu se dogaja nekaj podobnega.

Vendar je treba gledati tudi na kakovost. Tudi glede tega nam nadškof daje zanimive podatke. Lansko leto so imeli v Dahomeyu prvi kongres vseafriške Katoliške akcije. Zbralo se je 2.000 zastopnikov. Nadškof pravi, da so "pokazali tako človečansko kot krščansko zrelost".

Domače cerkveno predstojništvo je vsak dan številnejše. V več slučajih je papež prosil bele nadškofe in škofove, naj dajo "ostavko" na svoja škofovska mesta, da bo mogel imenovati domačine. Papež ne mara, da bi ga dogodki prehiteli in bi verniki ostali brez pastirjev, če bi morali tuji škofje v kaki državi oditi. In ni še minilo eno leto, odkar je bil prvi Črnc imenovan za kardinala.

Ni vse zlato

Če bi kdo mislil, da bi zaradi spredaj omenjenih uspehov afriška Cerkve že lahko počila na svojih lavorikah, bi bil v veliki zmoti. Msgr. Gantin omenja tudi težave.

"Mi smo v Afriki, in naše lepo nebo lahko vsak čas zakrijejo oblaki in za njimi bo prišla nevihta." — "Afriška miselnost je posebne vrste. Zgodovina Afrike je popolnoma različna od zgodovine drugih celin. In ker smo vstopili v družino narodov, ne moremo vedeti, če bo naš mednarodni položaj vplival tudi na misijonsko delo."

Afriška miselnost

Prav ima nadškof: afriška miselnost je povsem različna od evropske. Črnc je stoletja živel samo za svoje pleme. Edini zakon so mu bile navade. Nihče se ni menil za osebnost, zlasti ne pri ženi. Zato pravi nadškof Gantin: "Veliko naših kristjanov skuša izpolniti Kristusovo postavo, istočasno se pa boji pustiti dedna izročila, čeprav so ta v nasprotju s Kristusom." Razdvojenost pa jemlje mir srca in negotovost se kar ne mara umakniti. In nadaljuje: "To 'nezakonsko' krščanstvo je le polovično. Nevarnost je, da bo ostalo slabokrvno."

Evropejci navadno ne mislimo na te "notranje" težave pri afriških katoličanih. In vendar so najvažnejše. Zlasti še, ker bo moralo več rodov sodelovati, če jih bodo hoteli premagati.

Zgodovinski trenutek

Nadžkof govori o afriški zgodovini in današnjem trenutku, ki bo verjetno odločilen za mnogo stoletij. Afrikanška plemena — o narodih skoraj govoriti ne moremo — se osvobajajo. In želja po svobodi je mrzlična. Kri vre. To pa ni brez nevarnosti za vero.

Črni nadškof mojstrsko prikaže položaj: "Želja po svobodi in vse, kar je s tem v zvezi, je tudi za mnoge katoličane najbolj važno, prvenstveno. Nad vsem drugim je tudi zanje politika. Politike se skušajo poslužiti, da bodo prišli do boljših mest. Politična stranka je zanje prerok. Njeni odloki so zanje sveti, pa četudi so v očitnem nasprotju s krščanskimi zapovedmi. Politična vest je prevpila krščansko."

"In neredko so naši kristjani le malo pripravljeni za politično udeleževanje. In ker so se mnogo krat pririnili do uglednih mest v stranki le z lastnim naporom, nič kaj radi ne sprejemajo nasvetov Cerkve, češ da jim ta ni nič pomagala. Naj se torej ne vtika v njih politično delovanje. In nekaj jih je, ki so se zaradi politike celo ločili od Cerkve. Mislijo, da je ne potrebujejo več.

Nima nadškof v mislih znanega Lumumba iz bivšega belgijskega Konga, ki je bil katoličan. a se je popolnoma ločil od Cerkve in tako žalostno končal?

Gospodarske težave današnje Afrike so velike. Nov družabni red se ustvarja. Nekateri hočejo obogateti na račun drugih. In zmeda je najboljša voda na njih mlin. Onih, ki so imeli manj sreče, se pa polašča zavist. In da se napravi red, mora biti vlada močna in skoraj v vseh državah se pojavljajo politiki, ki skušajo vladati z "železno palico".

Mednarodni položaj

Za Afriko se je začel boj med vzhodom in zahodom. Oba bloka skušata "pomagati", a obadva skušata tudi pomagati vladati. V bivšem belgijskem Kongu je bil boj krvav, drugod se pa vrši za kulisami. Nihče že ne dvomi, da so komunisti na delu tudi v Afriki. Močnih komunističnih strank še ni. Je pa precej mladih izobražencev, ki so študirali v zapadni Evropi, kjer so se "prepričali", da bo samo komunizem mogel pomagati afriškim deželam do svobode. Še katoličani, ki le malo vedo o socialnih naukih Cerkve, se navdušujejo nad enakostjo v komunističnem rajju. In komunisti na mnogih krajih odpirajo dopisne šole, kj jim pomagajo prepričevati tudi katoliške omahljivce.

Afrikanske vlade, z nekaj izjemami, dobro vedo, da bo komunistični jarem hujši od kolonialnega. Vendar se hočejo okoristiti. Z nagibanjem na zapad skušajo dobiti pomoč od zapada. Ko je ta že gotova, povabijo tudi Sovjete.

Msgr. Gantin omenja tudi tekmo med krščanstvom in islamom. Ker stare afriške vere izginjajo, oba tekmeča skušata zavzeti čim več postojank. Oba vesta, da je lahek prehod od animističnih ver v muslimanstvo ali krščanstvo. Prehod od Mohameda h Kristusu, ali obratno je pa skoraj nemogoč.

"Naj vsi ljudje dobre volje pomagajo Afrikancem. Vsi, ki jim je mar svoboda, mir, življenje, pravica, naj se nas spominjajo. In zlasti naj se nas ne naveličajo, če jih bomo znova in znova nadlegovali. Pomagajo naj nam, da bo Afrika v 20. stol. uresničila svoj poklic, ki je vera v Kristusa."

Stanko Boljka C.M.

ŠKOFJE SO SPREGOVORILI

PASTIRSKO PISMO KATOLIŠKIH ŠKOFOV BIVŠEGA BELG. KONGA

„V zadnjem času se v javnosti vztrajno širijo klevetne vesti, s katerimi tožijo katoliško duhovščino, da je s podpihovanjem zakrivila smrt bivšega ministrskega predsednika republike Kongo, Emerya Patrika Lumumbe in da je vplivala na določene oblastnike, naj zvijačno izpeljejo prej zasnovano zaroto.

V imenu celokupnega episkopata v Kongu odločno protestiramo proti takim lažnivim obtožbam in slovesno izjavljamo, da se katoliška duhovščina ni niti najmanj vmešala v dogodke, ki so se zaključili s smrtjo gospoda Lumumbe. Poslanstvo, ki ga je Kristus zaupal Cerkvi, ji brani vsakršno vmešavanje v časne zadeve in zavzemanje kakršnega koli stališča v političnih sporih, ki trenutno razdvajajo deželo, še manj pa poseganje v kakršne koli sodne eksekucije.

Zato s slovesnim poudarkom opozarjamo na naslednje:

Da je političen umor nedopusten in kazniv, naj ga izvrši kdor koli. Javnost ve, da so se v zadnjih tednih po vsej deželi izvršile številne eksekucije političnih nasprotnikov kot represalije proti njim, ki jih imajo za krive. Če je vse to res, potem je naša sveta dolžnost, da takšna dejanja odločno obsodimo, in izneverili bi se svojemu poslanstvu, če bi glasno ne klicali vsem, da je edinole Bog sam gospodar nad življenji. Najvišja državna oblast je od Boga upravičena izvrševati smrtno obsodbe, kadar to zahteva višja javna blaginja in je bila obsodba izrečena po zakonu, od postavnega sodišča. Vse, kar se izvrši izven določil kazenskega prava, pa naj bodo izvršitelji teh dejanj postavna oblast ali posamezniki, je zločin nad življenjem bližnjega, je kazniv umor.

Škofje moramo obsoditi in z vso odločnostjo obsojamo vse klevetanje domače duhovščine in klera drugih narodnosti, klevetanje, ki se zadnje čase širi po deželi. Duhovščina nikoli nikogar ni ščuvala na umor. Poslanstvo Cerkve je apostolat medsebojne ljubezni in pravičnosti.

Nedavne manifestacije pa so pravi izpadi in preganjanje Cerkve ter neizpodbitno kažejo vpliv mednarodnega komunizma. Vernike opozarjamo, da ne nasadajo komunističnim klevetam.

Zdaj pač ni dvoma, da komunizem sili v Kongo in se pri tem poslužuje istega orožja, s katerim je uspel zmagati v drugih deželah. S klevetami in z lažjo hoče uničiti v vernikih zaupanje do cerkvenega predstojništva, do svete Cerkve same. Zagotavljajoč, da proti veri nič nima, napada nekatere duhovnike, zlasti misijonarje, obtožujoč jih zločinov proti ljudstvu, ko jih žigosa kot agente tujega imperializma; medtem pa ne neha zatrjevati, da nima namena žaliti verskih čustev domačega ljudstva. Dokončni udarec zadene vso domačo duhovščino, na katero sedaj mečejo prav iste očitke kot na tuje misijonarje ter jo obtožujejo izdaje nad lastno domovino. V tem trenutku je v deželi plodno polje za iztrebljenje vsakršne vere iz src ljudstva, ki naj bi zdaj prešlo v objem komunističnega suženjstva.

Z obžalovanjem ugotavljamo, da so te metode ponekod že rodile usodne sadove: opljenje in uničenje bogočastju namenjenih stavb in prostoroj, uničenje karitativnih in vzgojnih ustanov. Tako daleč je prišlo ce-

lo, da silo delajo Bogu posvečenim osebam, pa da so jih do smrti preteпали in celo umorili.

Škofje čutimo dolžnost, da opozorimo katoličane in vsakega človeka blage volje, ki ljubi svojo domovino, na strogo dolžnost, upreti se vsaki komunistični akciji. Izkušnja je dokazala, da komunisti vedno napadejo najprej vero in Cerkev, ker le-ta najbolj pogumno brani vse človekove svoboščine, a ne ostane dolgo edina žrtev osvajalnosti marksistov, ki hočejo smotrno uničiti sleherno svobodno ustanovo.

Naj dobri Bog sam sprejme Kongo v svoje varstvo ter podeli odgovornim državnikom potrebno bistrovidje v vladanju in odločno voljo na poti k dobremu.

F. Scalais, nadškof v Léopoldville in tajnik stalnega škofovskega odbora
G. Mojaisky-Perrelli, apostolski delegat za Kongo in Ruanda-Urundi.

Léopoldville, 12. marca 1961. Prevedel Karel Kerševan CM, Kongo.

ISLAM - POSREDNIK KOMUNIZMA V AFRIKI

Če se ozremo na zemljevid Konga, s presenečenjem ugotovimo, da so pokrajine, kjer je število mohamedancev največje, tiste, kjer sta trenutno največji nered in brezvladje in kjer je vpliv komunistične propagande najmočnejši.

Od 200.000 mohamedancev, ki žive v mejah bivšega Belgijskega Konga, je pretežni del v Vzhodni provinci in v njej sosednji pokrajini Maniéma. Ti so deloma potomci nekdanjih lovcev na sužnje ali pa pripadajo starim domačim rodovom, ki so v časih arabskih pohodov postali zavezniki le-teh v dobičkanosnem lovu na sorojake, katere so potem prodajali arabskim prekupčevalcem sužnjev.

AFRIŠKI MOHAMEDANCI V TESNIH STIKIH S KAIROM

Mohamedanci v Kongu so z onimi v Sev. Afriki povezani čez Kigoma in Dar-Es-Salam proti obali Indijskega oceana. V Kairu in v Tanganjiki že od 1946 naprej razvijajo močno propagando. Zadnja leta je ta propaganda postala še posebno plodna, kar priča zlasti naraščajoča fanatičnost mohamedanske mladine. Ugotovili so tudi tajen mohamedanski pritisk od severa čez Sudan.

Središče islamske propagande so številne nove mošeje in šole korana, ki delujejo pod neposrednim pokroviteljstvom domačih islamskih poglavarjev. ki so obenem verski predstojniki in glasniki islama. V teh središčih razpravljajo o poročilih in novicah iz arabskega sveta. Egipt in Sudan sta se tudi sicer v zadnjih letih bolj in bolj zanimala za razvoj odogodkov v Kongu, ki je pravzaprav vsaj Sudanu sosed.

Islam ni samo vera, temveč je tudi gibanje, ki, podobno kot komunizem, stremi za obvladanjem vsega sveta. Gamal Nasser je zapisal: „Ne moremo se izneveriti nalogi, ki je — razliti našo civilizacijo v sam deviški pragozd na ravniku!“

In mohamedanski privrženci na vzhodu Konga so vneto na delu že dobro desetletje. Poslužujejo se najučinkovitejših metod, opirajoči se na stare islamske občine. Poarabljeni poglavarji strahujejo ljudi in jim groze z najhujšim, pri čemer sodelujejo tudi „walimu“ (čarovniki). Mladi pomohamedanjeni ljudje iz Konga, ki so posebej izurjeni v islamski propagan-

di na najboljših zavodih v Daressalamu in v Kairu, so že na delu. K vsemu temu je treba prišteti posebno učinkovito akcijo tajne družbe „Mulidi“, ki je bila že pred osamosvojitvijo dežele prava okulturna oblast poleg uradne državne uprave. Omeniti je treba radijske oddaje iz Kaira v jeziku kiswahili, ki dan na dan posredujejo skrbno pripravljeno propagando. Mohamedanci v Kongu se čutijo brate, ne svojih rojakov v Kongu, marveč arabskih mohamedancev, ki jim od zunaj nudijo vso pomoč in ki se ne bodo nič pomišljali boriti se v lastni deželi Arabcem v korist, katerih dežele štejejo za svojo lastno domovino.

Mednarodni komunizem se zaveda velike važnosti islama v svojem odločilnem pronicanju med afriške zamorce. Zato pa tudi uporablja vsa sredstva za njega širjenje. In vendar sta islam in komunizem na videz docela nezdržljiva. A res samo na videz! Če analiziramo miselnost mohamedancev v današnjem svetu, ta trditev ne bo presmela.

MISELNOST DANAŠNJIH MOHAMEDANCEV

Preprostega mohamedanca najprej označuje njegova vera v Boga in nato njegovo neomajno prepričanje, da bodo končno mohamedanci zagospodovali svetu.

Medsebojna povezanost mohamedancev ne izvira iz krvnega sorodstva ali plemenskih vezi, marveč iz dejstva, da so iste vere. Zato se mohamedanec vselej čuti doma, kadar pride med svoje brate po veri, četudi je barva njih polti drugačna.

Mohamedanec je ponosen na svojo vero in je povsem prepričan, da pripada ljudstvu, ki edino časti Boga, kot je treba in kot je Bog sam določil v edini pristni sveti knjigi, ki je korán. Ponosno se prištevava med izvoljeni božji rod. Iz tega pa sledi tudi popolno prepričanje, da Bog mohamedance ljubi prav posebno in da imajo samo oni nekaj veljave v božjih očeh. Zato pa tudi imajo vse pravice na zemlji. Ker so po njihovo samo mohamedanci v posesti resnice in jim je srečna večnost že vnaprej odprta, imajo tudi vso pravico do nadvlade v svetu. Naj si tedaj že prilasté kar koli, nikoli ne bodo mislili, da so to komu vzeli, marveč so prepričani, da jim je stvar samo vrnjena, ker imajo do nje vso pravico kot izvoljeno božje ljudstvo. Od tod pa seveda mržnja in zaničevanje vseh, ki niso mohamedanske vere. Od tod tudi nepojmljivo sovraštvo do Zapada, ki ga imajo za glavno oviro prostega razširjanja islama.

Ta njihova samozavestna ošabnost ima žal svojo slabo stran. Mohamedanske množice so neverjetno občutljive v svoji konzervativnosti in neverjetno težko jih je zdramiti k zanimanju za resno civilizacijo. Mohamedančeva vera svojih pristašev ne navaja k dejavnemu življenju. Vzgaja jih marveč k popolni pasivnosti do vsega tega, kar imenujejo božjo voljo. Ta notranja predanost je postala pri njih dokaz vernega spoštovanja božjega dejanja in nehanja. Nihče ne more vedeti, kaj Bog hoče in kaj namerava, zato je treba vdano čakati. Za mohamedance stalnih naravnih postav ni. Menijo, da je vse podvrženo nepredvidljivi in nam docela neumljivi božji volji. Ta pasivnost v vsem, kar po njihovem mnenju zavisi od božje volje, ima za naravno posledico prav tako popolno pasivnost do svetne gosposke, ki jo je treba kot božjo namestnico brezpogojno ubogati in spoštovati.

NAPREDEN MOHAMEDANEC IN MODERNA TEHNIKA

V stiku z modernim svetom in njegovo tehniko mohamedanec čuti, da

Je tu nekaj novega, nekaj, kar se ne sklada s tem, kar ga uči vera. Zavede se, da mora ven iz stoletne pasivnosti ter da mora slediti ritmu življenja okrog sebe, s pridobivanjem potrebnih zmožnosti in sposobnosti v skrbi za resno dejavnost. Bolj in bolj mu je jasno, da ni mogoče z lenarjenjem doseči primerne blaginje v družbi in da ni pod soncem izvoljenega ljudstva, ki naj bi imelo pravico popolnoma zastopati pričakovati vse, kar mu je za življenje potrebno. Dosedanjemu brezdolju mora slediti intenzivna dejavnost, po kateri bo dosegel v vrsti drugih mesto, ki mu gre.

Ob vsem tem je študirajoča mohamedanska mladina v veliki nevarnosti, da se s preveliko vnemo in strastjo oprime vsega zgolj materialnega in otipljivega ter se polagoma odtuji vsemu duhovnemu in obrne hrbet svoji veri.

Študij naravnih ved privede do spoznanja naravnih zakonov, kar izzove v mladem študentu globoko in bolečo versko krizo. Zahteve moderne znanosti se v mnogočem ne skladajo z načeli mohamedanske vere.

Velika nevarnost za mladega mohamedanskega izobraženca je torej, da zavrže v celoti vso tradicijo preteklosti, da pretrga vse dosedanje verske, družinske in družbene vezi. Tako sproščen vseh „nadležnih zaprek“, postane najpripravljenši plen vabljenih idej komunizma: njegovega brezboštva, so-narjstva do Zapada in stremljenja po gospodovanju nad vsem svetom.

MOHAMEDANSKI VODITELJI IN KOMUNIZEM

Verski glavarji v islamu se zavedajo nevarnosti, ki preti zlasti študira-joči mladini, da lepega dne obrne hrbet veri očetov. To dejstvo jih boli, a si ne vedo pomagati iz zadrege, kajti islam sam jim ne nudi nobenega veljavnega razloga, s katerim bi lahko mladino zadovoljili.

Oblasti se delajo, kot da te nevarnosti ne vidijo, in hlastajo za modernizacijo. Sicer jih večina ne da več dosti na vero, čeprav se razglašajo za verne in jih ljudje res imajo za veri zveste. Nič se ne obotavljajo dobri-kati se sovjetom in od njih prejemati vse, kar jim le-ti ponujajo misleč, da se smejo preprosto vsega posluževati, kolikor in kadar hočejo. Nasser je nekoč izjavil: „Mi radi sprejemamo tanke in topove, ne pa idej.“

Ta naivna samozavest je zelo vznemirljiva in Moskva prav dobro ve, da se mora do skrajnosti posluževati islama za svojo ekspanzivnost. Na komunističnem propagandnem zborovanju v Addis-Abebi, v februarju 1952, so se oklenili enega samega sklepa: Pohiteti z vsemi sredstvi s pomoha-medanjenjem črncev.

Pomohamedanjeni Afričani so bodo kot en mož dvignili in udarili po Zapadu, ki je glavni sovražnik komunizma. S sodelovanjem naprednih mohamedancev bi potem islam izpodjedli, njegove privrčence pa bi pridobili za komunizem. To so načrti Moskve, s pomočjo katerih hoče zavladati svetu.

V sami Sovjetski zvezi, kjer je nekoč islam štel nad 20 milijonov vernikov, mohamedancev danes skoraj več ni. S komunističnimi metodami so jih iztrebili. Naklonjenost sovjetov do mohamedancev je danes samo prevara, ki se je poslužujejo z namenom, da bi islamovce pridobili za svoje name-ne. Ko bi bili ti nameni enkrat doseženi, so komunisti prepričani, da si jih bodo podvrgli, kakor in kadar bodo hoteli.

Islam je danes nehote orodje rdečega pohoda na črno Afriko.

(Po informativni agenciji D. I. A. sestavil Karel Kerševan CM, Kongó.)

OBISKAL SEM DVE MISIJONARKI

P. Vladimir Kos S.J.,

Tokio, Japonska

Najprej sem odkril č. sestro Anico Miklavčič. Z navadnim in s posebno hitrim električnim vlakom sem rabil približno eno uro; sončno popoldne je bilo, čeprav hladno kot dan brez ljubezni. Na poti sem se skoraj izgubil, ko pa so vse ulice tako podobne in me je sram, zmeraj vpraševati. Plaho sem stopil na dvorišče, kjer me je lurska Marija pozdravila in kmalu nato ljubeznivo kanosijansko japonsko dekle; slovenskega obraza pa še ni bilo. Potem sem vstopil v tiho vežo (ko bi takih več bilo v naši četrti, tihih od zbranosti in zasebnega življenja); tukaj me je pozdravil ljubi sv. Jožef v desnem kotu, a Slovenke še ni bilo videti. Potem sem se počasi pomikal naprej po svetlečem hodniku, počasi zaradi japonske etikete in tudi zaradi strahu, da ne padem na gladkem podu. Tako zbrane redovne hiše pa mora biti naš Gospod vesel, sem si mislil (vsaj zdi se mi, zdaj ko se tega še enkrat spominjam); s to mislijo sem skoraj butnil v častivredno damo, ki me je sprejela na pragu japonsko opremljene sobe (ki praga sploh ne pozna v našem pomenu besede, le tirnice, po katerih se premikajo premična vrata, več ali manj iz kartona in finega lesa). Predstavila se mi je kot sestra prednica kanosijank na Japonskem, po rodu iz M. v Italiji, z ljubeznivim nasmeškom okoli ust in s silno mladostjo v očeh. Slovenke pa še ni bilo. Vendar je bilo tako tudi prav, bolj v skladu z japonsko slovesno etiketo, ki ljubi presenečenje. Č. sestra prednica mi je mimogrede zaupala, da se me je predstavljala kot starega moža in s sivo brado, najbrže zaradi člankov v Kat. misijonih. Upam, da jo nisem prehudo razočaral. Šestintrideset sonc imam za sabo, po indijansko rečeno, a po mojem principu je človek mlad do smrti; od srca zavisi — in od milosti. Se razume, da tega

Pogled na del zavetišča.

Ali se Vam zdi, da sem pretiraval, ko sem bil dejal, da smo ubogi? In da živimo med vrtovi betona, obdani od streh? Nad glavnim vhodom je križ, bel križ. Kako pomenljivo. Ko bi imeli zadosti denarja, bi morali vstaviti — zlat križ. Zaradi Jezusove svete krvi, zaradi njegove odrešilne moči, zaradi tolikih, ki z Jezusom darujejo svoje majhne in velike križe za misijone.

stavka nisem mislil prav v tistem trenutku, ko sem se menil s preč. s. prednico — po italijansko. Jezik zbližuje, pa naj rečejo ljudje enega jezika, kar hočejo. Kakšna prilika za vse Slovence, ki se morajo potepati po svetu — naravnost vabljeni so po božji previdnosti, da se nauče več jezikov. In zakaj ne japonsčine? Japonske knjige so po številu na drugem mestu na svetu — učenje japonsčine seznanja z najbolj naravnimi zakoni človeškega dojemanja resničnosti, in uri velesilo spomin. Toda — nehajmo sicer koristno premišljevanje, pravkar je vstopila č. s. Anica s čisto slovenskim obrazom, in vesel sem je bil. Kdo bi ne bil vesel Slovenke - misijonarske, tisoč milj daleč od doma! Sicer sva se odslej pogovarjala v italijanščini, ker so tako zahtevala pravila, a uvidevna sestra predstojnica je tu in tam izginila iz sobe in nama dobrohotno dala priliko za „ta pravi jezik“, kot pravimo na Štajerskem. Reči moram, da se je tudi sicer sestra prednica izkazala ženo z zlatim srcem; vzpodbujala naju je, naj tudi v njeni prisotnosti govoriva slovensko, a iz vljudnosti tega nisva mogla storiti. Pomoč misijonskega zaledja na črti Lenček—Wolbang jo srčno veseli in res pomaga graditi misijon (posebej skrbijo za revna, zapuščena dekleta) in da težko pričakuje Kat. misijonov. Čeprav nisem star in nimam brade, so me pogostili; stregla je (v isti sobi, se razume; opomba pisca) kanosijanka iz

Taiwana. Kristusova ljubezen nas dela veliko družino bre zmeja. Takole med razgovorom sem pa tudi zvedel za naslov č. s. Maknise Luževič. Sklenil sem v srečo (kot pravi detektiv), da jo bom o priliki obiskal, ker sem slišal od sestre Anice, kako rada govori po slovensko — če ima priliko. Na koncu obiska sem ji dal še razne slovenske knjige in revije, da bo imela dovolj za branje, tudi če bi se medtem hiša v naši četrti podrla zaradi pogostega potresa in me povabila s seboj. Na koncu pa mi je sestra prednica še dejala, naj si ogledam otroški vrtec s sestro Anico; tako sva spet lahko čisto po slovensko kramljala. Objektivno povedano, nama je govorica tekla, le tu in tam se nama je vrinila najprej kakšna angleška, japonska ali italijanska beseda. Sestra Anica je dolgo let delovala na Kitajskem, mislim, da je starejša kot jaz, a je še zmeraj tako mlada na pogled. Oj, zemlja slovenska, ki nam daješ takšna dekleta za Kristusovo delo! Ko bi mogel, bi rekel tolikim slovenskim dekletom v Trstu, v USA, v Argentini, Avstraliji (in na skrivaj tudi v Sloveniji): O popolni sreči sanjaš? Pridi, daruj se Jezusu, pojdi v misijone, ako je tako volja božja! Našla si popolno srečo.

A zdaj pričinja drugi, detektivski del tega poročila. Ker je ime te ljubeznive č. sestre tako dolgo, jo bom na kratko imenoval le s. Makniso. Po telefonu sploh niso razumeli sestrinega imena. Potem so mi povedali, da je že dolgo na čisto drugem kraju. Zapisal sem si ga, a zaman vrtal po telefonskih luknjah — zastoj. Kot pravi detektiv sem se začel ukvarjati s sklepanjem: ime, ki ga navajajo kot običajno, mora biti vsaj nekje določenemu številu ljudi znano; drugim pa morda drugačno ime. Pokazal sem naslov uslužbenki v našem „uradu“. „A, to pa poznam!“, je vzkliknila (pravzaprav mirno rekla; Japonci ne vzklikajo kot mi); „kraj se po navadi drugače imenuje zaradi bolnice sester. Hodila sem tja v večerno šolo“ (dokaj ljudi študira zvečer, t. j. nadaljuje nedokončane študije, med dnevom pa gara po tovarnah ali uradih). Spet sem vrtel telefonsko orodje — zvezo sem še dokaj hitro dosegel, a kaj, ko niso mogli najti sestrinega imena; vsaj v imeniku sester na službi v bolnici ga ni bilo. A vztrajal sem: mora biti, kolikor vem, uživa še precej dobro zdravje, ne, ni še umrla. In pripričal sem telefonsko uslužbenko. Našel sem jo. Lepo sem se napravil naslednje nedeljo (imam le eno lepo suknjo in še ta je pri natančnih očeh povprečnih črt). Tokrat so bile sprejemne ceremonije bolj kratke, dasi ne brez napeitosti. Sestra Maknisa je frančiškanska misijonarka, oblečena v belo s križem na obleki. Ko je vstopila, jo je spremljala mlada misijonarka iz Irskega, a sestra Maknisa je že starejša, čeprav še zmeraj čila, vsaj po duhu. Tokrat sva celo uro govorila slovensko, ker sem k sreči povedel s seboj svojega predstojnika, da se je medtem „zabaval“ po angleško s „spremljevalko“. Zdaj pa napišem stavek, ki sem ga bil shranil prav za ta trenutek in ki pomeni originalno propagando za g. Lenčka & Co: Sestra Maknisa mi je rekla, da je našla svoj poklic — po Katoliških misijonih. Kaj, ko bi spet začeli prinašati vabila ali opise raznih redov in kongregacij? Kjer ni vednosti, ni želje, so bili dejali pred 2000 leti, in še zmeraj drži. Dal sem sestri slovenske knjige in revije, ki se jih je iz srca razveselila; ker nekoliko boleha, ima več prilike za branje. S solzami v očeh se je spominjala svojih krajev in ljudi, ki se jih Bog vseh usmili. Doma pa — blizu Celja... Stajerka! Škoda, da na svoji poti okoli pol sveta še nisem srečal sestre-misijonarke Ljublančanke, a vem, da so nekje med džunglami, prerijami in vodami, in Bog jih blagoslovi (sestra Anica je Primorka)!

Ko smo se poslavljali — po hodniku je dišalo po večeru in karbolu —, je rekla Irka, da ji je žal, da ne zna vsaj enega izmed slovanskih jezikov. Na svidenje!, smo si rekli, vedoč, da smo zmeraj blizu, ker smo blizu Jezusu, in ker se bomo nekoč — če ne prej kje v Tokiu — spet našli za vedno.

P.S. — Pravkar sem prejel vest, da je dobra sestra Anica bila premeščena na jugozapad Japonske, na otok Kyushu, v provinco Kagošima. Njen točen naslov je: Meiko Gakuen, Okuchi Shi, Kagoshima, Japan. Tako, po najinem obisku je bila nenadoma premeščena; pa naj kdo pravi, da božja Previdnost ne skrbi tudi za majhne, vsečne dogodivščine — čisto o pravem času. Sestra bo odslej delovala prav v tisti novi šoli, za katere težavno zgradbo je tudi Slov. mis. zveza toliko storila.

P.S. št. 2. in konec. — Kar nas vse tri združuje, je hvaležnost in veselje nad misijonskimi dobrotniki. Ne le zaradi duhovne in materialne podpore, zares ne; zaradi sorodnosti s tistimi dušami, ki imajo toliko smisla za Jezusove interese v misijonih. Pravi papež Janez XXIII., da je misijonsko delovanje in delovanje za misijone izmed vseh apostolskih del najbolj apostolsko, najbolj takšno, kot so ga vršili Jezusovi dvanajsteri odnosno trinajsteri in — tistih dva in sedemdeset.

Matere naše četrti pri proslavi otroškega vrta.

Koliko problemov, stiske, obupa skrivajo za svojim vedrim obrazom, in v gubah svojih lepih, skoraj bogatih oblek. Večkrat prihajajo poslušat petje otrok in razlage, ki jim jih dajejo naše pridne sestre. Nimajo poguma, da bi prosile za pravi pouk „o tistih lepih stvarih“. Včasih se bojijo žrtve.

naši misijonarji pišejo...

IZ DOMOVINE — NA POT V MISIJONE

Kar rdeči gospodarijo v naši domovini, še nismo čuli, da bi komu uspelo oditi od tam na misijonsko polje. Meseca februarja pa smo prejeli obvestilo, da je eni slovenskih usmiljenk, ki je že dolgo gojila željo po misijonih, uspelo zapustiti domovino in oditi v svet — na pot v misijone. Oglasila se nam je iz Pariza, kjer se za misijone pripravljala, zdaj je pa že dospela v misijon na afriškem velikem otoku Madagaskarju, kjer je pred kakimi tridesetimi leti umrl slovenski misijonar, lazaristovski brat Obreza.

Veselimo se nove slovenske misijonarke, zlasti še, ker je prišla v misijone naravnost iz domovine. Želimo ji obilje božje pomoči pri njenem misijonskem prizadevanju in ji obljublamo naše vsaj skromno duhovno in gmotno sodelovanje. Zraven pa hrepenimo, da bi njen primer ne ostal osamljen, ampak da se povrne nekdanja doba slovenske misijonske akcije: odhod vedno bolj številnih misijonarjev v misijone — tudi iz domovine. Ali bo to hrepenenje postalo resničnost...?

Objavljamo prvi pismi te naše nove misijonarke, da slovenski misijonski prijatelji po svetu spoznajo njeno ljubezen do misijonov in da odslej mislijo tudi nanjo v svojih molitvah in žrtvah.

Pariz, 19. februarja 1961.

„Najprej se Vam zahvalim za pozdrave, ki ste mi jih poslali, in pa da ste me vključili v družino slovenskih misijonarjev in misijonark. Bog Vam povrni!

Prav na praznik bl. Frančiška Kleta so mi povedali tako težko pričakovano odločitev, da me pošljejo v misijone na Madagaskar. Kako iskreno sem hvaležna Bogu, da me pošljejo prav na ta misijonski kraj, ki mi je bil že od nekdanj

najbolj pri srcu, saj je že naš ustanovitelj sv. Vincencij pošiljal tjakaj številne misijonarje, ki so mnogi žrtvovali tudi življenje za Cerkev na tem otoku.

Iz Pariza odpotujem 10. V. preko Lurda v Marseille, kjer se vkrčamo na ladjo 15. V. ob 11. dopoldne. Ladja je tovorna. Na njej bo samo 12 potnikov, od tega sedem redovnih oseb. Poleg mene bosta še dva gospoda lazarista za Madagaskar in pa mlada abesinska sestra, ki se tjakaj vrača. Zaupam v božjo pomoč, da bomo srečno potovali, zlasti ker se bo na ladji dnevno darovala Najsvetejša daritev. Pa tudi Vam se priporočam v molitev!

Zdaj naj pa še povem, kako sem prišla do misijonskega poklica.

Bog mi je željo po misijonih že v mladosti vdihnil v srce in s tem namenom sem l. 1941 tudi vstopila v družbeno semenišče v Ljubljani. V razburkanih časih, ki so sledili, ni bilo vedno lahko ohranjati misijonske želje in načrte, a vedno sem molila v ta namen. Zelo sem bila že vesela, ko so me leta 1947 predstojniki poslali v Makedonijo, ki je napol misijonska pokrajina; smatrala sem to za pripravo na misijone. V duhovnih vajah leta 1960 sem resno sklenila, da hočem prositi predstojnike za odhod na pravo misijonsko področje. Dovolili so mi, a niso mnogo upali, da bi dobila v ta namen od oblasti dovoljenje. Podvojila sem svoje molitve in trdno upala, da bom uspela. Septembra meseca sem začela iskati potrebne dokumente, in ko sem imela vse skupaj, sem šla prosit dovoljenja za odhod v Francijo. Niso mi dali kaj dosti upanja, a vztrajno sem zaupala v Boga in Brezmadežno. In res, čez dvajset dni sem prejela dovoljenje za stalno bivanje

v inozemstvu, le da ga moram vsaku tri leta obnoviti.

Tako sem na praznik Marijinega darovanja, 21. novembra 1960 zapustila domovino, prav na dan, ko sem 18 let prejela sveto, redovno obleko. Odšla sem v našo materno hišo v Parizu, kjer v kapeli, v kateri se je Brezmadežna prikazovala sveti Katarini Labouré, pripravljam svoje dušne moči za misijonsko delo, sicer se pa učim francoščine, ki se potrebuje na Madagaskarju.

Ford—Dauphin, 7. maja 1961.

Končno se Vam oglasim z mesta, kamor me je poslala božja Previdnost. Polna sem hvaležnosti Bogu in Brezmadežni!

Slovo od materine hiše naše družbe je bilo res prisrčno. Poslavljala sem se skoraj cel teden, prav vsem sem rekla zbogom, od najvišjih predstojnikov do zadnje sestre. Vse so mi obetale molitev in mi želele srečno pot, zraven pa še dodale kako malenkost za uboge Malgašce.

10. aprila je maševal v kapeli prikazovanj naš č.g. Franci Rode. Po maši še poslednja zdravamarija v tej sveti kapeli, nato pa odhod. Na postajo sta me spremili naši dve sestri Rozalija Šmalc in Založnik. Še zadnjič sta pomahali v slovo in vlak je odpeljal proti Lurdu, kjer sem preživela tri dni. Molila sem za vse, posebno še za tiste, ki mi bodo izročeni v skrb v času mojega misijonarjenja.

V petek 14. aprila sem prispela v Marseille. Naslednji dan sem se šla po maši priporočiti Mariji Čuvarici, preden zapustim suho zemljo. Po kosilu smo naložili naše stvari na avto in odhiteli v pristanišče. Tu sem zaznala, da smo od napovedanih 12 potnikov ostali samo 4, dva gg. lazarista, en inženir in jaz, edina ženska na krovu. Malo čudno mi je bilo v prvem trenutku, a kaj sem hotela: vožnja je bila plačana, časa da se posvetujem s Parizom, ni bilo več, zato

mi ni kazalo drugo, kot da odpotujem.

Potovala sem pa srečno, čeprav me je malo zdelovala morska bolezen. Na ladji je bilo vse lepo urejeno. Vsak dan sem bila pri dveh svetih mašah, ostali čas pa nekaj na krovu in še več v kabini. 19. aprila smo pristali v Port Saïdu, kjer sta me obiskali dve sestri ušmiljenki in mi tudi izročili pismo od naših dragih sester v Parizu, kar me je zelo razveselilo. Pot smo nadaljevali skozi Sueški prekop, nato pa smo pluli tri dni po Rdečem morju, kjer nas je kar precej žgalo... 24. aprila ob 8 popoldne smo pristali v Džibutiju, kjer smo za tri ure šli na suho. Videla sem veliko revščino, mnogo pohabljenih otrok po cestah, ki so prosili vbogajmé. Obiskali smo tudi misijon. Ker pa misijonarjev ni bilo doma, smo samo pozdravili Jezusa v cerkveni kriпти ter slednjič 1. maja pristali v Tamatavi na Madagaskarju. Tu sem prvi maj lepo preživela pri sestrah sv. Jožefa, ki so imele ta dan svoj glavni praznik. Naslednji dan sem skupno z enim od gospodov lazaristov stopila na vlak, ki vozi v Tananarive. Kot kača se je vil vlak med hribi, vedno više in više. Zares prelep je bil pogled na gričevje krog in krog, vse poraslo z južnim drevjem; le praprotni kak bor sta spominjala na naše gozdove. Nikjer nisem opazila nobene gredice ali kakega polja, sploh nič obdelanega. Tu in tam kolibe, kakega pol metra nad zemljo, daleč vsaka sebi. Nič čudnega če omika med te ljudi še ni prdrila, saj verjetno še sosed sosedu ne pozna. Ljudje žive od tega, kar jim nudi narava sama. V bližino Tananarive smo prispeli že zvečer. Prenočila sem pri sestrah Božje Previdnosti. V četrtek opoldne pa sem z letalom odjadrala v Ford-Dauphine, kamor sem srečno priletela ob petih popoldne.

Na moje veliko veselje sem se po 19 dnevih potovanja spet znašla med sestrami. Vesele pa so bile tudi sestre, ki so v teku enega leta na Madagaskarju dobile kar deset novih misijonark. V ka-

Prizor iz življenja japonskih otročičev
na misijonski postaji.

pelici sem se Bogu in Brezmadežni spet vroče zahvalila za vse in darovala samo sebe delu za zveličanje duš.

Tu v Ford-Dauphinu je osrednja hiša usmiljenih sester na Madagaskarju, po zunanjščini sicer skromna postojanka, a bogata po delu. Sestre se predvsem ukvarjajo z mladinsko vzgojo, kakor sploh redovniki in redovnice po teh krajih. Naše sestre na tem misijonu imajo 639 gojenk, od teh 150 notranjih. Imajo tudi šolo za ročna dela. Ob nedeljah pa hodijo na deželo in uče katekizem. Ne poznam še dobro razmer, a že na prvi pogled sem opazila, da je misijon zlasti po strašnem viharju, ki ga je doživel zadnje veliko noč, zelo siromašen. Vendar po so sestre vesele in se z najmanjšim zadovolje.

7. maja sem obiskala naselbino gobavcev, ki jo oskrbujejo tri starejše sestre, vse že izmučene od toliko dela. V naselbini je omenjeni velikonočni vihar povzročil veliko škodo in pravo razdejavanje. V dno duše me je pretreslo, ko sem videla vso škodo, ki je zalela sestre in tistih 30 gobavcev, ki tam živijo. Poleg skupnih prostorov so v gobavišču tudi kočice, v katerih bivajo posamezni gobavci. V enem kotu imajo kar na tleh ali na vejah skromno ležišče, v drugem pa ognjišče: zakurijo na tleh in na trinožnik postavijo lonec z rižem ali kakim zeliščem. Jedo tudi kobilice, ki jih nalovijo, ali kako ribo iz potoka. Sestre jim skrbe le za zdravila in jim pomagajo. So pa precej svobodni; celo v bližnjo vas hodijo. Le če je kdo težko bolan, ga pošljejo v bolnišnico za gobave v Farafangano.

Vsa revščina in beda, sredi katere sem se znašla, me ne plaši, rajši me podžiga, da še bolj hitim z učenjem domačega jezika, ker bi čimprej rada z ljudmi govorila v njihovem jeziku kot je dolžnost prave misijonarke.

Pišite mi, prosim, kaj Vas še zanima, pa bom skušala tudi v tem ustreči. Pozdravljam Vas in bralce Kat. misijonov!"

JAPONSKA

Iz misijona Obayashi je že pred božičem pisala usmiljena sestra BENJAMINA KARDINAR, ki med drugim tole poroča:

„Na naši misijonski postojanki je pred božičem vse živahno razgibano. Tudi malčki otroškega vrtca se z vnemo pripravljajo, da za praznik razvesele svoje mamice. Enako otroci nedeljske šole. Veliko pripravljamo tudi, da razveselimo naše bolnike in reveže s kakimi božičnimi darili. Čeprav so še pogani, bodo na božič čutili, da se je tudi zanje rodila Ljubezen božja. Če še naša sestra prednica, ki je že poldrugi mesec bolna, okreva do božiča, bo praznično razpoloženje in veselje popolno. Za sveti večer bo v mnogih, danes še poganskih dušah v tej deželi zaživel Kristus in bo tako spet pomnoženo njegovo kraljestvo. Radi žrtvujemo za spreobrnjenja, ki so zelo težka. Smo le štiri sestre na misijonu in je zato dela in skrbi veliko ter žrtvic tudi. A žrtve rešujejo!“

V začetku marca nam je pisala sestra ANICA MIKLAVČIČ, kanosijanka, ki jo je božja volja poslala na drug, novoustanovljeni misijon, ki ga je njena misijonska družba začela na Japonskem. Takole pripoveduje:

„V nedeljo 19. februarja sem doživela veliko srečo, da sem se po šestih letih mojega bivanja na Japonskem končno srečala z misijonarjem o. Vladimирjem Kosom, ki deluje tudi v Tokiju, seveda precej daleč od nas. Prišel me je obiskat. Govorila sva v dragi materinščini, pa tudi angleško, japonsko in italijansko. Hvala Bogu za to lepo doživetje, ki mi ga je dal prav tri dni pred odhodom iz Tokia. Kakor že veste, odpre naša družba tu v Kagošimi novo šolo. Mati generala je izbrala tudi mene za to novo postojanko. Novica mi je prišla v torek 21. februarja, v četrtek 23. februarja sem pa že zapustila Tokio.

Cerkev Marije Pomočnice v Ture (Assam, Indija). Sliko je poslal br. Joško Kramar S.D.B.

Kajpada me je nekoliko stalo zapustiti lepi delokrog, v katerega sem se tako živela. A to so majhne žrtve... Malčki otroškega vrtca in njih mamice so bili žalostni in so me spremili na postajo ter se prav ganljivo poslovili. Imela sem tudi dvajset učenk klavirja, ki so zdaj ostale brez učiteljice, vsaj začasno.

Zaenkrat sem tu v Omuti, ker moramo čakati, da dokončajo z deli v novi šoli. Brž pa ko bomo začele z rednim življenjem in delom, Vam bom vse lepo popisala.“

HONG-KONG

Prvič se nam je oglasila nova slovenska kanosijanska misijonarka s. ERNESTA KOSOVEL, ki piše iz Hong-konga ob koncu aprila naslednje:

„Prvič prihajam pred Vas, da Vam izrazim mojo hvaležnost. Po g. Gederju

sem prejela denarno pomoč slovenskih dobrotnikov. Bog naj vsem stotero poplača! Iskrena Vam hvala tudi za Katoliške misijone, ki mi prinašajo mnogo luči. Nisem imela nikakega pojma o slovenskih misijonarjih in misijonarkah, zdaj pa sem vesela, ker sem spoznala, kakšno lepo število rojakov dela na misijonskem polju. Hvalevredno je sodelovanje naših rojakov, ki ga bo gotovo Bog blagoslovil. Vesela sem tudi, da sem spoznala drugega hongkonškega Slovenca, g. Gederja, katerega upam še srečati, saj pride večkrat v našo bolnišnico k bolnikom-misijonarjem na obisk.“

BIRMANIJA

Sredi marca nam je pisal iz Birmanije misijonski brat JOŠKO KRAMAR, salezijanec, ki je napisal kar celo razpravo o razvetu misijonskega dela na severu Indije in Birmanije:

„Kot vidite, Vam pišem iz našega aspirantata v Anisakamu, kjer sem ravnar končal duhovne vaje. Pridigal je inšpektor severnovzhodne indijske province, ki je bil 12 let moj predstojnik in ravnatelj. Med odmori nam je pripovedoval, kako uspešno je misijonsko delo s pomočjo šolstva, kako ljudje radi sprejemajo katoliško vero po svojih otrokih. Prav kot je Don Bosko pred 80 leti gledal v svojih čudovitih sanjah: Misijonarji so prihajali med divjake, a ti so jih zahrbtno pobijali. Don Bosko je videl, kako so šli med pogane tudi njegovi duhovni sinovi in je trepetal zanje. Videl pa je tudi, kako so se ti ustavili na meji in vabili otroke divjakov v svoje šole. Ko so se kasneje otroci vračali med svoje, so jim razlagali lepote katoliške vere in prijaznost misijonarjev, nakar so glavarji sami začeli vabiti misijonarje med svoje ljudi. Kot se je

Veseli fantiči iz salezijanske šole v Kohima (Manipur).

Fantje iz salezijanske šole gospoda Majcna v Vietnamu.

to dogajalo pred 70 leti v Patagoniji, tako se zdaj ponavlja v Indiji.

Do povojnega časa je bil katoliškim misijonarjem vstop v Manipur zabranjen. Med vojno pa je prišlo nekaj fantov in deklet iz Kohima v naše zavode v šilongu. Ko so jih izšolali, so se vrnili v Manipur. Leta 1954 pa je eden od njih povabil našega misijonarja, Tržačana Rovalicco (Ravliča?), naj ga pride v Kohimo poročiti. Ker je ta misijonar indijski državljani, ni potreboval dovoljenja. Naložil je na svoj jecp filmski projektor, skioptikon in drug propagandni material ter se podal na pot. Na svoje veliko presenečenje je našel tam lepo zgrajeno cerkev in veliko katehumenov, ki so bili dobro poučeni o veri in pripravljani sprejeti jo. Preden se je vrnil nazaj na svoj misijon, je krstil 48 otrok, odraslim pa je obljubil, da se kmalu vrne in še nje krsti. Na misijonu ga je pa misijonski škof malo trdo prijel, češ kaj naj zdaj z neokrščenci,

ko jih zaradi vladne prepovedi mi ne smemo obiskovati; naj gre kar omenjeni misijonar sam mednje... In res je misijonar, indijski državljani, ki so mu bila vrata v to pokrajino odprta, šel tja in je leta 1955 uradno ustanovil v Kohimu naš misijon. Zdaj imajo tam že veliko zidano šolo, ki so jo katoličani in katehumeni sami pozidali. Dehijejo pa tam že tudi redovnice. Medtem je še nekaj drugih misijonarjev zadobilo dovoljenje, da se pridružijo prvemu pionirju tega misijona in mu pomagajo.

Kako leto dni kasneje so bili spet naši bivši gojenci, ki so povabili misijonarja v Tou Khul, 4000 m visoko v gorah. Tudi ta misijonar je našel cerkev že postavljeno in kar 600 katehumenov, ki so mu govorili: „Prestavili smo katekizem na naš jezik, naučili smo se molitev, ki smo jih prevedli; torej daj nam Jezusa!...“ Z otroki so organizirali katekizemsko tekmo pred misijonarjem... Tako je misijonar v enem tednu lahko

misijonar v enem samem tednu lahko krstil kakih 600 domačinov. Podobni primeri se dogajajo med rodovi Naga, kjer tudi postavljajo cerkev in se dajejo krstiti, dasi se organizirano misijonsko delo med njimi niti še ni prav začelo. Danes je v prepovedanem Manipuru že nad 12.000 katoličanov. Misijonarje vabijo tudi drugam, celo iz Butana so jih že prišli prosit. A ponavlja se vedno ena in ista pesem: Manjka delavcev, misijonarjev! Če bi bilo več misijonarjev, bi bili v kratkem vsi rodovi na birmanško-indijski meji katoliški.

Ko so salezijanci prevzeli misijon v pokrajini Assam na severu Indije leta 1922 z vsega skupaj 10 misijonarji, je štel ves misijon komaj 5000 katoličanov. Danes, po tridesetih letih dela pa jih je v tej pokrajini že 150.000 v dveh škofijah. Naša družba šteje v Indiji 3 redovne inšpektorje, 5 škofij, 80 redovnih hiš oziroma misijonskih postaj z 830 redovniki, v dveh noviciatih pa je letno okrog 50 novincev. A kljub temu se vedno močneje dviga v nebo prošnja: Delavcev je malo, žetev pa velika!

Tudi na birmanski strani se delo pri rodu Kachina lepo razvija. Meseca mar-

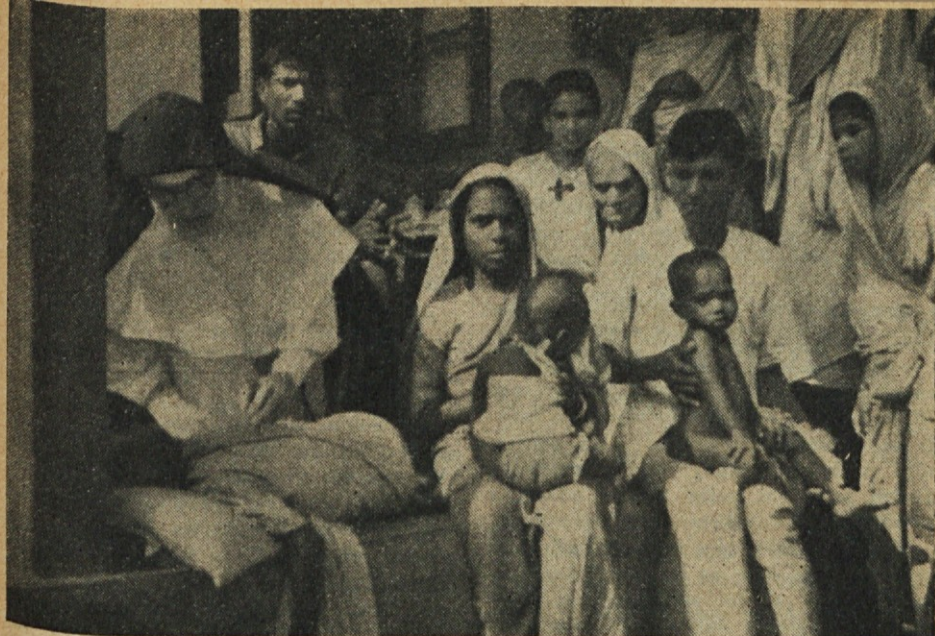
Pred dispanzerjem m. Magdalene Kajné v Morapaju. Ze od zgodnjega jutra čakajo, da pridejo na vrsto...

ca sem bil tam na slovesnosti blagoslovitve nove stolnice v mestu Bhamo, kjer imajo irski misijonarji svoje središče. Povabili so me tja, ker je bila vsa lesena oprava izdelana pod mojim vodstvom v naši strokovni šoli. K slovesnosti se je zbralo nad 15.000 vernikov. In kar je tudi pogane prevzelo, je bilo to, da vse tri dni slovesnosti ni bilo enega samega prepira med njimi. Riž za vse udeležence te slovesnosti je poklonil sam ministrski predsednik; na slavlju ga je zastopal njegov osebni tajnik, ki je prebral tudi njegovo poslanico. Po radiju pa je govoril sam U Nu iz Ranguna. V njegovu je najprej izrazil svoje zadovoljstvo nad otvoritvijo nove cerkve, ki so je katoličani veseli in jo je zato tudi on vesel. Poudaril je, da bo katoliška Cerkev v Birmaniji svobodna, tudi če bi bil budizem razglašen za državno vero. Blagoslovil je cerkev apost. delegat za Birmanijo, škof Jakob Nox ob prisotnosti še dveh nadškofov in dveh apost. prefektov ter 56 duhovnikov. Zadnji dan slovesnosti je bil posvečen Materi božji. Ganljivo in veličastno je bilo, ko je okrog 12.000 ljudi v procesiji skupno molilo rožni venec in pelo Marijine pesmi. Naslednje jutro je skupina za skupino prihajala v novo cerkev k svetinmašam in sv. obhajilu, potem pa so se z najrazličnejšimi vozili odpravili na domove, okrepljeni v veri in milosti.

Porabil sem priliko, da sem obiskal nekaj misijonskih postaj sredi lepo cvetočih katoliških vasi prav blizu rdečih Kitajske. Tam okrog imajo Kitajci stran meje že 12 letališč, ki pričajo o namenih komunistične vlade. Zelo Vani priporočam te cvetoče, pa v rdeči nevarnosti se nahajajoče misijone na kitajsko-burmansko-indijski meji; naj jih Bog ohrani v svobodi, v razvetju in naj jim pošlje dovolj delavcev!...

Jaz sem še vedno v Mandalayu pri istem opravku. Zelo pogrēšam stenskih podob za pouk katekizma. Če nisem predrzen s to prošnjo, se vljudno obračam na misijonske prijatelje, da mi preskrbe te slike, ako je mogoče.

Z misijona m. Magdalene Kajnč: S križcem označeno dekle je misijonarkina pomočnica, ki je bila pred 6 leti še poganka. Sestra na sliki je naša misijonarka.

Vse bralce „Katoliških misijonov“ po širnem svetu še enkrat lepo pozdravljam in se jim za pomoč najlepše zahvaljujem!“

INDIJA

Iz Bengalije se je zahvalila za misijonski dar m. MAGDALENA KAJNČ, ki deluje v dispanzerju misijona Morapaj; zraven poroča sledeče:

„Volje za pisanje pisem mi ne manjka, pač pa časa, kajti število bolnikov, ki pridejo iskat pomoči, se ni nič zmanjšalo. Letos je bila letina riža nekoliko boljša, hvala Bogu, in človek bi mislil, da bo pritisk onemoglih bolnikov manjši, a ker se bolezni radi pomanjkanja higijene med ljudmi zelo hitro širijo, zato je bolezní vedno dovolj. Rade bi poučevale ljudi o snagi, pa nas je premalo. Zelo so razširjene kožne bolezni, zlasti med otroci. Vsak dan postrežemo od 300 do 400 bolnikom z

zdravili, mnogim čistimo in preobvezujemo rane. Seveda vsi ne pridejo sami na misijon, ampak pridejo sorodniki zanje zdravila iskat. Velikokrat je treba obilo potrpljenja, preden jim dopoveš, katera zdravila in kako je treba dajati enemu, katera drugemu od bolnikov, za katere so prišli iskat pomoči. Pri vsem delu imamo zlasti to tolažbo, da mnogim pomoremo tudi k dušnemu zdravju, saj smo lansko leto podelile 76 svetih krstov. — Zahvaljujem se vsem do brotnikom in lepo pozdravljam!“

AFRIKA

Brat KAREL KERŠEVAN CM nam je iz Rep. Kongo poslal dva sestavka, ki sta objavljena v tej številki našega lista na drugem mestu. V spremnem pismu z dne 28. marca pa pove še nekaj zanimivosti iz te novo osamosvojene afriške dežele:

„Iz vsebine tega, kar Vam pošiljam, boste lahko razbrali, kakšna sapa tod vleče. Preprosto ljudstvo seveda nima pojma, kaj je komunizem, pač pa slepo in fanatično sledi plačanim agitatorjem in sveto veruje vsaki njihovi besedi. Naščувanci so povzročili že več izgredov, celo preganjanja, mučenja in umore. Naščувali so jih pa tisti, ki so se za to izšolali na univerzah za železno zaveso. Pozorišče teh dogodkov je bilo sicer daleč od nas, ob vzhodnem robu dežele, ki je naravno bolj oblogodarjena, gosteje naseljena in gospodarsko na višji stopnji. Zato je bilo tudi Belih tamkaj razmeroma veliko in ostali so do zadnjega kot privatni podjetniki in koloni. Sedaj jim je odzvonilo. Dežel je s tem zadan smrtni udarec v njenem gospodarskem razvoju.

Na Madagaskarju so se zbrali okoli okrogle mize, kjer so se vsaj delno sporazumeli — ni bil zastopan ves Kongo — ter sklenili dati državi federativno obliko. Tako se bo zdaj dežela razcepila na nešteto manjših avtonomnih držav, kakor je pač obseg pokrajine, kjer živi kak rod. Vedno večja zmeda! Menda bo nastalo tako 16 novih držav, prav toliko novih vlad s primernim številom novih ministrov...

Moj brat Marcel se še vedno nahaja na misijonu Irebu z dvema misijonarjema-duhovnikoma. Teh eden je bil vedno vojaški kurat, ker je tam stalno vojaško vežbališče, kjer pa trenutno ni mnogo vojaštva. Ko so morali beli častniki oditi in se v taborišču niso zedinili v izbiri novega poveljnika, so se odločili, da postavijo za poveljnika svojega kurata, misijonarja... Pred tem imenovanjem so pa tega misijonarja sumničili izdaje.

Prosimo vas, molite za nas in za našo deželo!“

Iz pisma z dne 20. marca izvemo o našem misijonarju č. g. ALBINU KLDAPNIKU FSC te novice:

„Sporočam Vam nekaj nepričakovanega. V soboto sem prejel sporočilo od

našega misijonskega škofa in provinciala, da sem bil izvoljen za delegata na kapitulju naše družbe, ki se zbere k izvolitvi novega vrhovnega predstojnika. Kaže, da so mi moji sobratje, misijonarji, hoteli dati malo zadoščenja za delo, ki je bilo opravljeno v zadnjih treh letih. S še drugim izvoljenim sobratom bova odletela maja meseca v Nemčijo. Priporočam se Vam v molitev. Upam, da se kmalu vrnem na misijon!“

Z misijona Randfontein v Južni Afriki poroča m. KSAVERIJA LESJAK O.S.U.:

„Z novim šolskim letom se je dvignilo število nam zaupanih otrok nad 600. Vsi razredi so natrpano polni in ne vemo, kaj bo dejal nadzornik, ker smo prestopili uradno število 50 učencev na enega učitelja. Če bi imeli prostore in učiteljske moči, bi lahko napolnili še eno šolo, toliko je bilo priglašencev! Že prvi mesec novega leta se je samo v višjih razredih priglasilo 29 novih katehumenov. Ti imajo poseben pouk v šoli, poleg stalnega vsakodnevnega 30-minutnega pouka v veri, katerega se udeležujejo ne le katoličani, ampak tudi protestantje in pogani. Razen najmanjših je g. misijonar zaupal vse katehumene moji skrbi in delavnosti. Tako sem vse dni preobložena z delom.

Prav sedaj pripravljajo v naši deželi novo postavo, po kateri katoliški učitelji ne bodo smeli poučevati v javnih šolah, češ da je treba deželo ohraniti protestantsko. To pride v veljavo s proglasitvijo nove republike, 31. maja. Bodo tudi privatne šole v tem smislu prizadete?

Za konec marca domačini pripravljajo upor: nočejo republike in ne sedanjega sistema šolanja zamorcev. Bomo videli, ali bo iz tega kaj dobrega...“

Ista misijonarka piše dobrotniku Ovanu v Združenih državah, ki je daroval za krste zamorcev. Takole popisuje te novokrščence:

„Danes se Vam predstavim z besedo in sliko. Krstili smo družino po Vaši

želji, in sicer že koncem lanskega leta, a nisem našla primerne časa do danes, da Vam o tem pišem in se Vam ponovno zahvalim za Vaš dar. Družinski oče je naš bivši učenec, ki pa za časa šolanja pri nas ni nikdar izrazil želje, da postane katoličan. Pozneje se je poročil in ima zdaj 4 otroke. Najmlajši, ki ga ni na sliki, je bil nevarno obolen in ga je misijonar krstil, ko so bili starši in drugi še katehumeni.

Upam, da Vam bodo imena novokrščencev všeč: očetu je ime Jožef, mati je Marija, starejši fantič je Janez, mlajši pa Benjamin. Tretji otrok je bil krščen že preje skupaj s svojim mlajšim bolnim bratom. Janez je pri nas v šoli in se pripravlja na prvo sveto obhajilo, Benjamin pa bo prišel prihodnje leto. To je zelo dobra, preprosta družina. Prosim, molite zanje, da bodo dobri kristjani, pa naj pride karkoli nadnje in nad deželo!“

Z misijona m. Ksaverije Lesjak O.S.U. Družina, ki so jo krstili in ji je botroval gospod Oven iz ZDA. Misijonarka na sliki je naša rojakinja.

po misijonskem svetu

BUDIZEM JE NEMOČEN NASPROTI KOMUNIZMU

Vplivna vietnamska oseba — nekato-ličan — je pred kratkim izjavila, da budizem ne predstavlja nobene ovire za prodor komunizma. Predvsem je slaba plat budistov njihova pasivnost. Pa tudi če se kdaj budizem usmeri v dejavnost, kot to poskuša posebna vrst v Vietnamu, ne more doseči trajnih uspehov, ker mu manjka osnovni nauk o družbi.

Druga pomanjkljivost je, da skoro nič ne pozna marksizma in leninizma in nevarnosti, ki ju predstavljata za vsako vero. Zato je komunizem okužil predvsem izobražence in mlade bonce, ki v vedno večjem številu študirajo na srednjih šolah in univerzah.

EDEN OD VZROKOV ZA LAKOTO NA KITAJSKEM

Lakoto — zdaj jo priznavajo tudi uradno — je zakrivila majhna poljedelska proizvodnja. Vzroki za to pa so poleg naravnih katastrof utrujenost kmetov, zmešnjava z ljudskimi občinami in pa — pomanjkanje poljedelskega orodja. Že nekaj mesecev poudarja tisk nujno potrebo izdelave štirih neobhodno potrebnih orodij: lopat, motik, kopač in srpov. Prav tako je nujno popraviti množico takih, ki ne služijo več. V Šanghaju je bilo 30 % manj plugov, kot bi jih bilo potrebno za število delavcev.

Zdaj začno voditelji obračati. Nekdaj je bilo govora le o hitrem mehaniziranju poljskega dela. Tako je bilo v letih zma-

goslavja (1951/52; geslo: razdelitev zemlje), l. 1955 (geslo: kolektivizacija zemlje), l. 1958 (geslo: véliki skok naprej). Tedaj so predstavljali mehanizacijo kot veliko darilo nove vlade ljudstvu. Danes pa isti ljudje slišijo: predvsem so potrebne kopače, lopate in srpi.

Ne bi bilo v skladu z resnico, če bi trdili, da mehanizacija ni napredovala; vedeti pa je treba, da jo porabljajo predvsem na velikih državnih posevstvih (ok. 700), katerih pridelek gre za izvoz. "Ljudski dnevnik" je oktobra 1960 povedal, da se le 5 % kitajske zemlje obdeluje z mehaničnimi sredstvi. Kmečke množice, razdeljene v 26.000 ljudskih občin, se bodo še dolgo morale zadovoljiti s traktorji na propagandnih letakih in z motikami v rokah. Da bi vsaj teh bilo dovolj!

SISTEM LJUDSKE OBČINE NA KITAJSKEM

Komaj so bile ljudske občine ustanovljene (1958), že so se v mnogočem spremenile. Zato je težko natančno raziskati, kaj je s tem gospodarskim in socialnim poskusom, v katerega so kitajski komunisti vpregli na stotine milijonov ljudi, pahnjenih v revščino, poslušnost in garanje.

Zdaj je na vrsti "sistem lastnine treh stopenj, ki mu daje temelj brigada za proizvodnjo" — formula, ki jo tisk neprestana ponavlja. Ljudska občina naj gre skozi več stopenj, ki naj jo privedejo do brezhibnosti. Obe glavni stopnji sta socialistična in komunistična.

Socialistična stopnja ima dve dobi: sistem kolektivne lastnine (določene skupnosti) in sistem lastnine vsega ljudstva (države). Sistem kolektivne lastnine se deli v dve dobi: v prvi je lastnica brigada za proizvodnjo, v drugi, višji, pa ljudska občina. Zdaj je položaj še v prvi dobi, torej na prvi stopnici "lestve, ki vodi v nebo," in brigada za proizvodnjo je glavna opora sistema.

V praksi je treba razlikovati troje: ljudsko občino, brigado za proizvodnjo in ekipo za proizvodnjo.

Ljudska občina ima zelo omejeno

upravno funkcijo; v glavnem daje nasvete brigadam za proizvodnjo. Te imajo danes vso moč v rokah. Sestavlja jo po kakih 200 družin. Vodstvo brigade začrtava načrte za proizvodnjo in ima v oblasti skoro vsa proizvodjalna sredstva. V brigadi se zbirajo vsi produkti in dohodki in ona jih porazdeljuje po določenem ključu (za državo, za ljudsko občino, zase, za ekipe). Te ekipe za produkcijo so deli brigade in štejejo 20, 30 delavcev. Poglavitna dolžnost ekipe je, da doseže določene količine proizvodnje in jih po možnosti prekosi. Udje ekipe dobe brezplačno hrano v skupni obednici, pa še plačo; a ta je smešno majhna in je odvisna še od ocene, ki jo je vsakdo prejel pri delu. Delo je silno naporno. Trajal pa bo ta način — tako pravijo —, dokler ne bo poljedelstvo povsem mehanizirano in se zavednost množic ne poveča. Potem bo mogoče preiti od socialističnega obrazca "vsakomur po njegovem delu" do komunističnega: "vsakomur po njegovih potrebah."

Zakaj je danes brigada temelj sistema in ne ljudska občina? Zato, ker so pekinški teoretiki po dobrih dveh letih uvideli, da zaradi velikanskih obsežnosti ni mogoče uspešno upravljati občine. Zato ta danes obstaja le po imenu, brigada pa je za čuda slična nekdanjim skupnostnim posestim, ki so jih svoj čas odpravili.

Ves sistem pa kaže podobo velikega kapitalističnega podjetnika — države, ki oddaja svoje zemlje v najem zakupniku — brigadi in ta se poslužuje za izvedbo del najemnikov — ekip.

Izgovor, da je država ljudstvo, je kaj šibak.

NAPREDEK KATOLICIZMA V HONGKONGU

V prejšnjem letu (1960) je Cerkev napredovala z enako hitrostjo kot prej: po ok. 1000 spreobrnjencev na mesec. Medtem ko je šlo mesto pred 10 leti 40.000 katoličanov, jih je danes preko 160.000. Za Božič je prejelo sv. krst nad 3000 ljudi.

Vendar ostaja za delo ogromno področje, saj pomenijo katoličani le 5 % celotnega prebivalstva.

ŠTIRJE DOMAČI ŠKOFJE V JUŽNEM VIETNAMU

Ko je Janez XXIII. 24. dec. 1960 vzpostavil škofovsko hierarhijo Cerkve v Vietnamu, je imenoval tudi 4 nove škofe domačine. Ti so bili v nedeljo 22. januarja 1961 posvečeni na trgu pred katedralo v Saigonu.

Posvetil jih je nadškof iz Hué Peter Ndo Dinh Thuc, asistiral sta mu prejšnja apostolska vikarja v Saigonu in Phat Diemu, prisostvovali pa so skoro vsi škofje in nekdanji apostolski vikarji iz Vietnama; glavni predstojnik tujih misijonov v Parizu o. Quéguiner; podpredsednik republike, več ministrov ter predsednik in podpredsednik narodne skupščine, oba katoličana, in velika množica vernikov.

Vietnamski katoličani so se papežu zahvalili za to posebno zanimanje zanje. Sv. oče gleda z izredno ljubeznijo na vietnamsko Cerkev, oblečeno v krvavi škrlat svojih mučencev, ki se mora danes boriti z velikimi težavami.

Papež je na posvetitev poslal dolgo pismo. Med drugim govori v njem o potrebi edinosti in o nujnosti, da se misijonsko delo nadaljuje, saj kljub napredovanju v zadnjih letih živi v deželi še toliko nekristjanov. H koncu opozarja na državljanske in družbene obveznosti, ki jih ima vsak kristjan. Načela cerkvenega socialnega nauka mora prenesti v vsakdanje življenje; tako se bo uspešno

boril s silami zla, pa naj pridejo od kjerkoli.

NATEČAJ ZA MISIJONSKE FILME

Dne 13. januarja letos so v prostorih Kongregacije za širjenje vere v Rimu razdelili nagrade, ki jih je lanskega oktobra razpisal italijanski kulturni kinematografski center skupno z vodstvom papeške misijonske ustanove v Italiji.

Prireditvi je predsedoval kard. Agagianian, prefekt Kongregacije, navzočih pa je bilo več visokih predstavnikov cerkvenih in svetnih kulturnih ustanov.

Predsednik razsodišča Simonacci, ki je obenem predsednik Kulturnega kinematografskega centra v Italiji, in minister Folchi sta poudarjala, kako važno vlogo ima kino v prikazovanju misijonskega življenja in velikega duhovnega dela, ki ga opravljajo misijonarji.

Kardinal Agagianian je pokazal na možnosti, ki jih imata kino in televizija za propagando misijonstva. Navedel je krožnico "Miranda prorsus", v kateri je najti jasne smernice za kino in se branijo duhovne vrednote. Misijonarje je predstavil kot predhodnike misijonskega filma, saj poskušajo že trideset let, da bi prikazali svoje probleme in vrednost misijonske vsebine v odrski obliki. Končno je izjavil, da je naloga filmskih strokovnjakov, da odkrijejo in podčrtajo na misijonarjevih poteh in njegovem delu zaklade še neznane zanimivosti in veljave. Blagoslovil je vsako prizadevanje, ki poskuša osvetliti misijonsko delo — delo civilizacije in kulture, katerega temeljne vrednote koreninijo v duši.

**ROJAKI!
POMAGAJTE SLOVENSKIM MISIJONARJEM!
DARUJTE ZA MISIJONE!**

*"Molitev in miloščina sta kakor dve peruti,
po katerih leti evangeljski glas po vsej zemlji."*

(Škof A. M. Slomšek)

BLAŽENI RAJMUND LLULL

OČE MISIJONSKE ZNANOSTI

MISIJONSKA ZNANOST V 13. STOLETJU FRANČIŠKANI IN DOMINIKANCI.

V začetku 13. stoletja se pričinja za Cerkev nova pomlad. In dve najlepši roži, ki sta se odprli v tistem času, sta bili sveti Frančišek in sveti Dominik. Oba sta bila prepričana, da naloga, ki jo je Kristus dal Cerkvi, ne bo opravljena, dokler bodo na svetu ljudje, ki brez svoje krivde niso zvedeli za evangelij. Oba sta misijonsko misel položila v temelje svojih redov. Frančišek Asiški govori o misijonskem delu v samih pravilih, Dominik Guzmán pa v pismih in v odloku drugega občnega zbora v Bologni leta 1221. Oba sta ne samo pošiljala v misijone redovne brate, ampak sta tudi glede tega hotela dati dober zgled. Frančišek je šel na misijonsko pot. Predstavil se je sultanu iz Damiette, a je ta tako lepo ravnal z njim, da se je Frančišek vrnil domov... Pričakoval je mučeništvo. Dominik je leta 1217 izjavil, da bo šel v misijone, čim bo red na malo bolj trdnih nogah. Smrt mu je prekrizala načrt.

Frančiškani in dominikanci so bili frančiškani in dominikanci tudi v misijonih. Vsak red ima svoj pečat, posebnosti, ki se prav kmalu opazijo. Frančiškani so pridigali predvsem z zgledom. Polni svetega navdušenja so se včasih izpostavljali smrtnim nevarnostim in celo iskali mučeniško smrt. Vendar so pa, kadar je papež ukazal, znali ubogati. V tem slučaju niso bili samo misijonarji, ampak tudi papeževi diplomati. Znana sta zlasti Rubrouck v Mongoliji in pa Janez Monte Corvino na Kitajskem. Po drugi strani so pa dominikanci, ki so imeli mnogo stikov z muslimani, prišli do prepričanja, da so sovražnikovi položaji dobro utrjeni. Napasti jih bo treba z "uma ostrim mečem". Načrtno so študirali jezik, kulturo in vero tistih, ki so jih hoteli spreobrniti. Prva odločitev dominikanskih predstojnikov glede tega je padla že l. 1236 v Parizu. Naslednje leto so odprli šole za vzhodne jezike v Jeruzalemu. Španski dominikanci so odprli več tovrstnih šol med leti 1250 in 1300. V teh šolah so se pripravljali tudi za razgovore z muslimani. Razgovori so bili neredko pravi "umski spopadi".

RAJMUND LLULL

Rajmund Llull ni samo goreč pobornik misijonskega dela v 13. stoletju, ampak ga je skušal tudi načrtno usmerjati. Ljubezen do duš je Rajmunda res „žrla“. Iz vse ljubezni do duš je zapustil dvor in postal teolog, filozof, pisatelj. Danes vsi poznavalci Rajmundovih spisov priznajo, da je bilo vse njegovo pisanje apologetičnega značaja. Manj jih je pa, ki bi vedeli, da je ljubezen do duš in do Kristusa vdihnila Rajmundu pravo misijonologijo, ki bi jo lahko opredelili kot teologijo in metodologijo oznanjanja evangelija nevernikom.

Rajmund Llull je bil izreden človek. Eden izmed izrednih, ki jih je dalo Cerkvi 13. stoletje. Kar ga loči od drugih "izrednih" je pa to, da je bil sredi srednjega veka prvi krščanski misijonolog. On je več stoletij "naprej videl" moderno misijonsko delo.

V eni svojih knjig pripoveduje, da je kmalu potem, ko ga je milost osvojila zase, prišel do prepričanja, "da moremo napraviti Bogu največjo uslugo, če mu izročimo naše življenje z željo, da bi izpreobrnil muslimane."

Rajmund Llull si je takole začrtal svojo misijonsko delavnost:

1. da se neverniki spreobrnejo, sem pripravljen sprejeti smrt;
2. napisal bom knjigo, ki bo nevernike prepričala, da so v zmoti;
3. prosil bom papeža, naj ustanovi samostane, v katerih bodo izbrani kristjani študirali jezik in navade muslimanov in nevernikov.

Rajmund ne ostane samo pri besedah. Vse življenje skuša uresničiti svoj trojni sklep. Vendar ne smemo misliti, da je vse tako gladko teklo. Llull je bil velik, morda prevelik optimist. In sam nam pripoveduje, kolikokrat se je zmotil, ko je mislil, da so bili vsi taki kot on. Skoraj vse, med kristjani in neverniki, se mu je ponesrečilo... Vendar je znova začeljal. Pomagala mu je dobra mera "svete" trme.

MISIJONSKA NAČELA

Llullova misijonologija se naslanja na nekaj preprostih, a za tisto dobo novih načel. Prvo Llullovo načelo je, da mora biti misijonsko delo predvsem stvar ljubezni. Je odgovor na Kristusovo ljubezen do ljudi. Ker pa ne moremo ljubiti, česar ne poznamo, zaključí, mora misijonar predvsem vplivati na razum nevernikov. Ker pa imajo posebno bister razum njih modrijani, se je treba najprej obrniti k njim. Misijonar jim bo razsvetlil pamet in tako pripravil srce za sprejem milosti.

Drugo Llullovo načelo pravi, da mora biti spreobrnjenje svobodno. Če bi Bog hotel, pravi, bi lahko ves svet spravil na kolena. Vemo pa, da pušča ljudem svobodo, s katero se lahko odločijo zanj ali pa tudi proti njemu. Cerkev mora oznanjati evangelijski, vendar Bog ne bo prisilil svobodne volje, da oznanilo sprejme. Tudi ne bo prisilil, da odide med pogane tisti, ki je prejel misijonski poklic, a ga ne mara uresničiti.

Llull ni bil za nasilno misijonarjenje. Misijonar ima na razpolago duhovno orožje, ki se ne skrha in ne zlomi. Čim bolj se rabi orožje Kristusovo, tem učinkovitejše je. Načelo: Spoštujmo človekovo svobodo, je za Rajmunda sveto. V duhovno orožje ima skoraj neomejeno zaupanje. Po njegovem mnenju bo vsak človek, ki je dobre volje in zmožen premisleka, pristal na razodete resnice, če se mu te predstavijo na pravi način.

Spređaj omenjene misli najdemo v vseh Llullovih spisih. Bile so njegove misli silnice. Dostavimo še, da je Llull nevernike globoko spoštoval in ni o njih nikdar slabo sodil. Kadar je šlo za kak dvom, se je vselej odločil v prid nevernikom. Vse to je nekaj izrednega, če pomislimo, da je Llull živel sredi 13. stoletja. Nikdar ni dvomil o odkritosrčnosti muslimanov, Judov ali ločenih kristjanov.

Kdo se bo po vsem povedanem čudil, če je blaženi Llull „ožigosal“ verske vojne! Pravi: „Skušajmo premagati nevernike s pregovarjanjem in razlogi. Ne jemljimo jim življenja z mečem, ne kradimo jim zemlje. Spreobrnimo jih, a pustimo jim svetne dobrine.“ Eno izmed križarskih vojn

primerja z Mohamedovo sveto vojno. "Po tolikih porazih bi se kristjani že lahko prepričali, da Bog ne mara te vrste osvajanja svete dežele."

RAJMUNDOVA KNJIGA

Pri drugi točki Rajmundovega načrta se le prav kratko ustavimo. Napisal je knjigo, ki naj bi nevernike prepričala, da se morajo odločiti za Kristusa. Pravi, da bo prišel dan z "nujnimi" razlogi, katerim se nekristjani ne bodo mogli ustavljati. Zgodovina nam pove, da blaženi Rajmund Llull ni napisal samo ene knjige, ampak celo vrsto.

Glede "nujnih" razlogov, s katerimi je Rajmund hotel prepričati nevernike o krščanskih verskih resnicah, je bilo med teologi nemalo prerekanj, ki gotovo ne spadajo v naš list. Nekateri so ga celo obtožili krive vere. Lahko rečemo, da je Rajmunda navdušenje malo „zaneslo“. Imel je najboljše namene, ki jih mnogokrat ni mogel uresničiti.

Llull je s svojimi knjigami hotel med drugim odgovoriti nekemu mohamedanskemu „škofu“, ki mu je zabrusil: „Če veruješ, da je Kristusova vera prava, Mohamedova pa napačna, dokaži mi to s takimi razlogi, da se jim ne bo mogel upirati noben človek.“ In Llull si je prizadeval to v vsem svojem življenju.

KAKO MISIJONARITI?

Še zadnji del Llullovega „načrta“ razložimo. „Da bo misijonar kaj dosegel, mora poznati okolje, v katerem bo deloval.“ Poznati mora mohamedansko ali pogansko dušo. Čeprav moramo hote ali nehote priznati, da je bil Llull kos „sanjača“, je pa bil po drugi strani praktičen človek. Jasno je začrtal pot, po kateri naj bi hodil misijonar. Ne mislimo, da so njegove metode vsi sprejeli. Napadali so ga, a se je znal braniti. In ravno napadi so mu pomagali, da je svojo misijonsko metodo popravil in izboljšal.

Kdor hoče spreobračati ljudi k drugim veram, pravi Rajmund, mora dobro poznati njih doseданjo vero. Verstva je treba znanstveno preiskovati. Obenem z njimi tudi navade, filozofijo, način mišljenja in sklepanja.

V svojih knjigah govori Llull o pripravi, ki bi jo morali prejeti bodoči misijonarji. V misijone ne bi nikdar smeli tisti, ki doma niso za "nobeno rabo". Kdor doma ne služi, bo v misijonih še manj. Llullova ideja o posebnih zavodih za vzgojo misijonarjev ni bila nova. Saj smo rekli, da so že dominikanci imeli nekaj podobnega. Leta 1274 je Rajmund od kralja Jakoba II. dosegel ustanovitev prvega takega zavoda. Imenoval naj bi se "Zavod presvete Trojice za študij misijonskih jezikov". Papež Janez XXI. je ustanovo potrdil. Žalibog je vse ostalo na papirju... Še večkrat je blaženi poskušal, da bi od kraljev in papeža dosegel ne samo dovoljenje, ampak tudi potrebna sredstva. Malo pred Llullovo smrtjo je XI. vesoljni cerkveni zbor odločil ustanovitev zavodov, kot si jih je zamislil Rajmund Llull. Bili bi štirje. Llullovega veselja se ne da popisati. Pa tudi tokrat ni prišlo do uresničitve. Vendar je bilo za tisti čas izredno, da se je cerkveni zbor zanimal za misijonsko delo in prišel do prepričanja, da je za to neobhodno potrebno znanje jezikov.

Stanko Boljka C. M.

MISIJONSKA KATEHEZA

Nekaj dni pred svetovnim evharističnim kongresom v Münchenu je nedaleč od tam zboroval prvi mednarodni kongres o katehezi in misijonstvu (Eichstätt, 21. do 28. julija 1960). Predsedoval mu je kardinal Gracias, sodelovalo je nad 60 misijskih škofov in ok. 200 duhovnikov, šolskih bratov in sestra in laikov iz vseh delov sveta, med njimi večina strokovnjakov za moderno katehetiko. Namen tega „koncila v majhnem“ je bil, da pride v misijskih deželah do podobne prenovitve verouka, kot jo je kakih 20 let opažati na Zahodu.

V resnici se je katehetično gibanje začelo že v prvih letih tega stoletja v Nemčiji. Ko so namreč iskali vzrokov za pogosti formalizem in mehanizem v krščanskem življenju, so prišli do spoznanja, da nekaj ne more biti v redu v tem, kar to življenje prebuja in oblikuje, torej v katehezi — verskem pouku. Ta je često zvođenel v pusto učenje na izust abstraktnih katekizemskih obrazcev. Mnogi so prikazovali krščanstvo kot skupek moralnih predpisov, ki se jim moraš podvreči, če hočeš uiti peklju.

Misijoni so iz Evrope prevzeli tak „nekrščanski“ način kateheze, vendar so prvotno njegove slabe učinke prekrili junaški zgledi misijonarjev in preprosto življenje domačinov s patriarhalnimi potezami. Naša doba je take razmere temeljito sprevrgla: vdor tehnične civilizacije, vpliv mest, nacionalizem, komunizem itd. stavljajo na oznanjanje krščanstva nove zahteve.

KERIGMATIČNA (PRIDIGARSKA) IN METODIČNA PRENOVITEV

Kakšen naj bo verski pouk, da ne bo posredoval le golega znanja, ampak da bo zbudil krepko versko življenje? Na to vprašanje so odgovarjali govorniki prvih dveh dni. Jezuit o. Grasso z rimske Gregoriane je poudaril osrednjo točko pridigarske prenovitve: postaviti mora Kristusa v središče oznanjanja. Pokazati mora, da nas v Kristusu srečuje Očetova ljubezen in poziva našo ljubezen. Vse druge resnice se morajo organično vrstiti okoli te osnove. Kateheza torej ne sme seznaniti človeka s sestvom abstraktnih resnic, marveč z živo osebo, s tisto, ki more utešiti vse hrepenenje človeškega srca. Tako bo spet postala „kerigma“ — veselo oznanilo, ki preoblikuje notranjost in razpoloži vse sile za novo življenje v Kristusu.

Metodična prenovitev verouka mora graditi predvsem na prilagoditvi psihologiji. Tako izhaja nova metoda v razvijanju besedila od opazovanja kake dane stvarnosti, izvede odtod versko resnico in vodi čisto naravno do njene uporabe v življenju. Ta način sta prikazala dr. Tilmann iz Münchena in dr. Goldbrunner iz zapadnoberlinske univerze.

PRILAGODITEV KATEHEZE

Kljub temu, da se je evropska kateheza prenovila, je ne gre enostavno prenesti v misijone. Treba jo je temeljito prilagoditi posebnostim tamkajšnjih ljudstev. Vendar mora biti prvi in najvažnejši korak prilagoditve v sprejetju katehetičnih pridobitev doma — tako je naglašal v svojem predavanju frančiškan dr. Bühlmann s katoliške univerze v Freiburgu, ki je bil nekdan sam misijonar v Afriki. Prav na črnem kontinentu se bodo odlično izkazali razni moderni načini: kateheza po delovnem načelu, biblična kateheza, kateheza zgodb sv. pisma, liturgična kateheza. Zakaj Afričan se

primerja z Mohamedovo sveto vojno. "Po tolikih porazih bi se kristjani že lahko prepričali, da Bog ne mara te vrste osvajanja svete dežele."

RAJMUNDOVA KNJIGA

Pri drugi točki Rajmundovega načrta se le prav kratko ustavimo. Napisal je knjigo, ki naj bi nevernike prepričala, da se morajo odločiti za Kristusa. Pravi, da bo prišel dan z "nujnimi" razlogi, katerim se nekristjani ne bodo mogli ustavljati. Zgodovina nam pove, da blaženi Rajmund Lull ni napisal samo ene knjige, ampak celo vrsto.

Glede "nujnih" razlogov, s katerimi je Rajmund hotel prepričati nevernike o krščanskih verskih resnicah, je bilo med teologi nemalo prerekanj, ki gotovo ne spadajo v naš list. Nekateri so ga celo obtožili krive vere. Lahko rečemo, da je Rajmunda navdušenje malo „zaneslo“. Imel je najboljše namene, ki jih mnogokrat ni mogel uresničiti.

Lull je s svojimi knjigami hotel med drugim odgovoriti nekemu mohamedanskemu „škofu“, ki mu je zabrusil: „Če veruješ, da je Kristusova vera prava, Mohamedova pa napačna, dokaži mi to s takimi razlogi, da se jim ne bo mogel upirati noben človek.“ In Lull si je prizadeval to v vsem svojem življenju.

KAKO MISIJONARITI?

Še zadnji del Lullovega „načrta“ razložimo. „Da bo misijonar kaj dosegel, mora poznati okolje, v katerem bo deloval.“ Poznati mora mohamedansko ali pogansko dušo. Čeprav moramo hote ali nehote priznati, da je bil Lull kos „sanjača“, je pa bil po drugi strani praktičen človek. Jasno je že zadržal pot, po kateri naj bi hodil misijonar. Ne mislimo, da so njegove metode vsi sprejeli. Napadali so ga, a se je znal braniti. In ravno napadi so mu pomagali, da je svojo misijonsko metodo popravljal in izboljšal.

Kdor hoče spreobračati ljudi k drugim veram, pravi Rajmund, mora dobro poznati njih dosedanjo vero. Verstva je treba znanstveno preiskovati. Obenem z njimi tudi navade, filozofijo, način mišljenja in sklepanja.

V svojih knjigah govori Lull o pripravi, ki bi jo morali prejeti bodoči misijonarji. V misijone ne bi nikdar smeli tisti, ki doma niso za "nobeno rabo". Kdor doma ne služi, bo v misijonih še manj. Lullova ideja o posebnih zavodih za vzgojo misijonarjev ni bila nova. Saj smo rekli, da so že dominikanci imeli nekaj podobnega. Leta 1274 je Rajmund od kralja Jakoba II. dosegel ustanovitev prvega takega zavoda. Imenoval naj bi se "Zavod presvete Trojice za študij misijonskih jezikov". Papež Janez XXI. je ustanovo potrdil. Žalibog je vse ostalo na papirju... Še večkrat je blaženi poskušal, da bi od kraljev in papeža dosegel ne samo dovoljenje, ampak tudi potrebna sredstva. Malo pred Lullovo smrtjo je XI. vesoljni cerkveni zbor odločil ustanovitev zavodov, kot si jih je zamislil Rajmund Lull. Bili bi štirje. Lullovega veselja se ne da popisati. Pa tudi tokrat ni prišlo do uresničitve. Vendar je bilo za tisti čas izredno, da se je cerkveni zbor zanimal za misijonsko delo in prišel do prepričanja, da je za to neobhodno potrebno znanje jezikov.

Stanko Boljka C. M.

MISIJONSKA KATEHEZA

Nekaj dni pred svetovnim evharističnim kongresom v Münchenu je nedaleč od tam zboroval prvi mednarodni kongres o katehezi in misijonstvu (Eichstätt, 21. do 28. julija 1960). Predsedoval mu je kardinal Gracias, sodelovalo je nad 60 misijonskih škofov in ok. 200 duhovnikov, šolskih bratov in sestra in laikov iz vseh delov sveta, med njimi večina strokovnjakov za moderno kateheto. Namen tega „koncila v majhnem“ je bil, da pride v misijonskih deželah do podobne prenovitve verouka, kot jo je kakih 20 let opažati na Zahodu.

V resnici se je katehitično gibanje začelo že v prvih letih tega stoletja v Nemčiji. Ko so namreč iskali vzrokov za pogosti formalizem in mehanizem v krščanskem življenju, so prišli do spoznanja, da nekaj ne more biti v redu v tem, kar to življenje prebuja in oblikuje, torej v katehezi — verskem pouku. Ta je često zvođenel v pusto učenje na izust abstraktnih katekizemskih obrazcev. Mnogi so prikazovali krščanstvo kot skupek moralnih predpisov, ki se jim moraš podvreči, če hočeš uiti peklju.

Misijoni so iz Evrope prevzeli tak „nekrščanski“ način kateheze, vendar so prvotno njegove slabe učinke prekrili junaški zgledi misijonarjev in preprosto življenje domačinov s patriarhalnimi potezami. Naša doba je take razmere temeljito sprevrgla: vdor tehnične civilizacije, vpliv mest, nacionalizem, komunizem itd. stavljajo na oznanjanje krščanstva nove zahteve.

KERIGMATIČNA (PRIDIGARSKA) IN METODIČNA PRENOVITEV

Kakšen naj bo verski pouk, da ne bo posređoval le golega znanja, ampak da bo zbudil krepko versko življenje? Na to vprašanje so odgovarjali govorniki prvih dveh dni. Jezuit o. Grasso z rimske Gregoriane je poudaril osrednjo točko pridigarske prenovitve: postaviti mora Kristusa v središče oznanjanja. Pokazati mora, da nas v Kristusu srečuje Očetova ljubezen in poziva našo ljubezen. Vse druge resnice se morajo organično vrstiti okoli te osnove. Kateheza torej ne sme seznaniti človeka s sestavom abstraktnih resnic, marveč z živo osebo, s tisto, ki more utešiti vse hrepenenje človeškega srca. Tako bo spet postala „kerigma“ — veselo oznanilo, ki preoblikuje notranjost in razpoloži vse sile za novo življenje v Kristusu.

Metodična prenovitev verouka mora graditi predvsem na prilagoditvi psihologiji. Tako izhaja nova metoda v razvijanju besedila od opazovanja kake dane stvarnosti, izvede odtod versko resnico in vodi čisto naravno do njene uporabe v življenju. Ta način sta prikazala dr. Tilmann iz Münchena in dr. Goldbrunner iz zapadnoberlinske univerze.

PRILAGODITEV KATEHEZE

Kljub temu, da se je evropska kateheza prenovila, je ne gre enostavno prenesti v misijone. Treba jo je temeljito prilagoditi posebnostim tamkajšnjih ljudstev. Vendar mora biti prvi in najvažnejši korak prilagoditve vsprejetju katehitičnih pridobitev doma — tako je naglašal v svojem predavanju franciškan dr. Bühlmann s katoliške univerze v Freiburgu, ki je bil nekdan sam misijonar v Afriki. Prav na črnem kontinentu se bodo odlično izkazali razni moderni načini: kateheza po delovnem načelu, biblična kateheza, kateheza zgodb sv. pisma, liturgična kateheza. Zakaj Afričan se

česa nauči, ko tisto dela — na tem slone njihove iniciacije—; bolje kot Evropejec razume sv. pismo z njegovimi običaji in načini govorenja; živi iz bajeslovne zgodovine svojega plemena; njegova vera ni zbir poučnih rečenic, temveč skupek religioznih opravil in občestvenih praznovanj. Zato v Afriki sploh niso poznali „ne prakticirajočih“ poganov.

Naslednja stopnja je jezikovna prilagoditev. Krščansko blagovest je treba prestaviti v način mišljenja in izražanja misijonskih ljudstev. Pritegniti je njihove prisposode, primere, pregovore, tako kot je to storil Kristus pri svojem ljudstvu.

Tretji, najtežji korak je stvarna prilagoditev kateheze. Zdrave verske misli in vrednote poganstva naj bi krščanskim dale oblačilo. Tako se bo krščanstvo pokazalo kot prečiščenje in dopolnitev poganstva, ne pa kot njegov uničevalec.

Razgovor je opozoril na dve nevarnosti, ki tičita v prilagajanju: Napačno se je prilagoditi nečemu, kar more že jutri postati zastarelo; pri sprejemanju poganskih vrednot pa je treba paziti, da se ne zatemni nadnaravni značaj krščanstva.

KATEHISTIČNI POMEN LITURGIJE

Predavanja o tem so imeli izključno misijonski škojfe. V razgovorih so bili na vrsti predvsem trije predmeti: uvedba domačega jezika v bogoslužje; nekatere spremembe v mašnem obredu; prilagoditev nekaterih mašnih obredov čutenju in izraznim oblikam misijonskih ljudstev.

Spošno je bilo mnenje, da je potrebno uvesti vsaj nekaj domačega jezika, če naj se katehistične možnosti maševanja res izkoristijo. Najmanjšo mero uporabe ljudskega jezika je določil že študijski teden o misijonskih liturgičnih vprašanjih v Nijmegnu (septembra 1959): branje in petje zbora in vernikov. Večina zborovalcev v Eichstättu je sodila, da bi bilo s katehističnega stališča najbolje, če bi se bral ali pel v domačem jeziku ves prvi del maše („maša katehumenov“).

Glede reforme mašnega obreda je bila večina za to, da bi se ta prvi del maše (bolje: predmašni del) prestavil stran od oltarja — na sedeže in prižnico. S tem bi prišla do izraza razlika med mašo katehumenov in darovanjsko mašo; ves potek bi postal bolj dramatičen in katehistično bolj učinkovit.

Kako je potrebno priličiti nekatere ceremonije, je bilo razvidno ob primeru poljubljanja oltarja. V Afriki namreč nima poljub nobenega simboličnega pomena; v Indiji pa vsaj ni simbol za spoštljiv pozdrav — tu bi ga mogoč nadomestiti n.pr. dotik oltarja s čelom.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Med ostalimi predavanji omenimo dve, ki imata lahko važne praktične posledice. Nadškof Mark Gopuu iz Haiderabada je pokazal na odločilno pomembnost katehitičnih centrov za obnovo verouka v misijonih. Ti centri naj bi vodili, razporejali, prilagajali katehitično delavnost po škofijah; skrbeli naj bi za potrebne vzorce in pripomočke; preučevali sem spadajoča vprašanja in stali v zvezi z mednarodnim katehitičnim gibanjem.

O. Delcuuve D.J., vodja mednarodnega katehitičnega centra „Lumen Vitae“ v Bruslju je razpravljal o tem, kako naj se oznanjevanje vere v misijonih in po „krščanskih“ deželah medsebojno oplaja. Njegov poziv za katehitično in dušnopastirsko sodelovanje po vsem svetu je izzval med zborovalci nav-

dušene odmeve. Je prišel čas, ki bo pometel s tako pogostimi katoliškimi posamičnimi akcijami in zbral vse sile za bratsko sodelovanje po vsem svetu?

SKLEPI

Sklepe študijskega tedna so med evharističnim kongresom v Münchenu osebno izročili kardinalu Agagianianu, novemu vodji vrhovnega misijonskega urada v Rimu. Ob tej priliki je kardinal Gracias označil zborovanje v Eichstättu za eno najbolj bogatih izkušenj svojega življenja in pristavil: „V Eichstättu je govoril glas misijonov. Svoje sklepe zaupno polagamo v Vaše roke. Z njimi morete storiti, kar se Vam zdi za dobro Cerkve v misijonih najboljše. Gotovi pa smo, da naš glas ne bo ‚glas vpijočega v puščavi‘.“

IZ ZAKLJUČNEGA GOVORA KARDINALA GRACIASA

„Morda je vzbudilo pozornost, da so v razgovorih na tem študijskem tednu — prav tako kot lani v Nijmegnu — na splošno evropski misijonarji mnogo bolj vneto gnali nekatere zadeve (n.pr. uvedbo ljudskega jezika v bogoslužje) kot izvenevropski misijonarji. Enako izkušnjo smo doživeli na področju umetnosti, stavbarstva, glasbe, kjer pač pride prilagojevanje v poštev. Kako to razložiti? Več razlogov se dá navesti:

1. Gotovo je to reakcija proti preteklosti. Nedvomno dejstvo je, da je po vseh misijonskih deželah prevladovala v prejšnjih časih v evropskem misijonarju težnja po tem, da prenese z vero tudi svojo kulturo; ta težnja je vsekar razumljiva in celo naravna.

2. Prav tako pa ni mogoče zanikati, da so evropski misijonarji pokazali obsežnejše obzorje kot domača duhovščina. To izhaja iz dognanj, ki jim jih je dala misijonologija.

3. Po drugi strani ja razumljivo tudi *obotavljanje* izvenevropskih misijonarjev. Ti prihajajo iz ljudstva in poznajo svoje — v dobrem in zlem — zelo natančno. Tako oklevajo pred odločilnim korakom, tudi če so skoro prepričani, da je potreben. Zato so hvaležni in ohrabreni, če da evropski misijonar spodbudo za kak eksperiment. Kajti če gre za iztrebljanje kompleksov ali globoko zakoreninjenih simpatij ali antipatij, moramo priznati, da ima evropski misijonar mnogo večje upanje na uspeh pri naših ljudeh kot mi. Navzlic našemu toli slavljénemu napredku in na novo priborjeni svobodi daje naše ljudstvo na splošno še vedno prednost Evropejcu in njegovemu načinu mišljenja, sklepanja in dela.

4. Našim evropskim pionirjem bom torej dejal, pa naj gre za liturgijo ali katehetiko, za filozofijo ali umetnost, za stavbarstvo, glasbo ali dramatiko: *Stopajte naprej*, vendar pa previdno! Ozirajte se na obotavljanje izvenevropskih škofov in duhovnikov, tudi če njih število ni veliko — končno more to le biti zdrava konservativnost —, pa boste videli, da se bomo polagoma le pridružili. To se že zdaj dogaja na različnih področjih. Dasi jaz sam nikoli nisem pripadal „napredni“ šoli, moram vendar priznati, da so me skoro proti moji volji — prisiljenega po okoliščinah in ojunačenega po vodstvu drugih — pritegnila gibanja, o katerih menim danes, da so bistvenega pomena za življenje Cerkve v misijonih...“

Priredil A. G.

PAVEL IZ TARZA

GUIDO MANACORDA

Drama v treh dejanjih z vmesno igro
Poslovenil Nikolaj Jeločnik

V M E S N A I G R A

Osebe:

SAVEL iz Tarza
JUDOVSKE PASTIR
MACEDONSKI PASTIR
SARA, pastirica
SAMARITANKA
ŠTIRJE VOJAKI

Dejanje naj bi se godilo nekako v letu
Kristusovega križanja.

CESTA V DAMASK

Sončni zahod v divjini samarijskih gorá; ob cesti, ki jo daleč v nedogled obdaja meja divjega, močno dišečega bičja, je Jakobov vodnjak. Na levi, na majhni vzpetini dvoje skromnih pastirskih kolib, tesno druga ob drugi prislonjenih. Veder avgustov zahod je. Čisto v globini žari v poslednjem soncu, ki se počasi spušča za kipeče vrhove v Veliko morje, šilasti vrh gore Ebal. Med prizorom kraj ovijejo sence v svoj mrak, na nebu se prižigajo zvezde: najprej Večernica, vsa bela, čista, in svetla. Daleč, daleč, visoko zgoraj pa bežno migotajo lučice v dolgih, zlatih pramenih.

1. prizor

JUDOVSKE PASTIR (*je mršav, razcapan starec, ki je sedel na skalo pred doljno kolibo in se obrača k mali Sari*):
Si pognala trop v stajo?

SARA: še ne vsega, ded; zdaj jih naganjam...

(*Dekle se pokaže in spet skrrije: zdaj je nad prepadom, zdaj med zelenjem, spet skaklja čez pašnike, spet po doleh, povsod za meketanjem nevidnega tropa, ki ga priča vneto žvenkljanje zvoncev.*)

Tisti koštrun tam je obupen!...
JUDOVSKE PASTIR (*utrujeno*):

Pusti ga: sam pride nazaj!...

SARA: Ne! Dohitim ga!

(*Z gibkim skokom res ujame koštruna in ga zgrabi za roge. Potem krsk lesa, ki je zaprl stajo.*)

JUDOVSKE PASTIR (*razmišljujoč po dolgem premolku*): Sem k meni sedi, Sara...

(*Sara mu sede k nogam. Stari poskuša izvabiti iz stare dude preprosto melodijo; a roke se mu tresejo; samo hri-pav in zamolkel vzdih prihaja iz nje.*)

Bridka stvar, starost!

(*Počasi in zamišljeno se igra s črnimi, bleščecimi očmi pastiričke; oči so se mu zazrle kot izgubljene v nekakšen daljni privid.*)

Me ne zapustiš, Sara?

SARA: In zakaj naj bi te zapustila?
Samo tebe imam na svetu.

(*Nov molk, dokler dekle nenada ne dvigne lepe glave in se zagleda z rjavimi mladostnimi očmi v udrti in sive starčeve; in nadaljuje*):

Povej, sem podobna materi?

JUDOVSKE PASTIR: Tvoja mati je bila podobna tistim angelom, ki stoje ob tronu Gospodovem in ki jih človeško oko ne more gledati. In na piščali igrajo in harfe prebirajo, da ne bi čuli, kako kolnemo mi...

SARA: Zakaj je šla od naju?

JUDOVSKE PASTIR: Bog jo je dal,
Bog jo je vzela...

SARA: A kako vendar, da Gospod jemlje matere otrokom? Je pravično to?

JUDOVSKE PASTIR: Neumljiva so pota Gospodova!... Klonila je pod puščavskim vetrom...

(Ves presunjen čez čas):

Veš, puščava ne prizanese!

SARA (žalostna kloni glavo): Pa moy oče?

JUDOVSKE PASTIR: S silo so ti vzeli očeta in ga nagnali, da se je bil za tujega kralja in za tuje ljudi. Mlad je bil in junak. Pravili so mi, da se njegove kosti z drugimi vred, s tolikermi drugimi, belé v soncu pod ozidjem Palmire...

(Spet prestane, spet ga zmore bridkost.)

Volcé imajo svoje rupe in ptice svojega gnezda; mi pa, pastirji blodeči, ne vemo, kam jutri položimo glavo... (Grenko): Kdo nam poišče kosti na dan Sodbe?

SARA (je naslonila glavo v pastirjevo naročje, brez besede. Tišino, ki je zajela oba, zmoti zdaj žvenkljanje novega tropa, ki ga vedno bliže vodi mlad, dozorel pastir, trdega gorjanskega ponašanja, rjavih predivastih las. Oblečen je nekako čudno, a ne siromašno.)

MACEDONSKI PASTIR: Zdrav, stavec!...

JUDOVSKE PASTIR: Zdrav, tujec!

MACEDONSKI P.: Gostoljubje tvoje strehe prosim za čez noč; mi ga daš?

JUDOVSKE P.: Nisem jaz, ki naj ga dam. Šotori so prazni; drug za drugim se ustavljajo v njih popotni pastirji, kot mi!...

(Macedonski pastir, ki je medtem že došel svoj trop, ga zatvarja v gornjo stajo. Sara, se zdi, niti vidi ne prišleca; spet se obrne k dedu.)

SARA: Ded!

JUDOVSKE P.: Reci, Sara!...

SARA (kot da daje duška dolgo zdržani misli): Kaj vendar počno zvezde na nebu? Povej mi, kaj počno?

JUDOVSKE P.: Vsemogočni jih je ustvaril, hčerka moja, ustvaril, da nam svetijo pod noč; kot sonce, da nam sveti čez dan...

SARA (pokaže na Večernico, ki se počasi dviga na nebo): In tista tam, ki je koj za tonečim soncem?

JUDOVSKE P.: Pred davnimi časi je vzhajala nad vse rano. A za svoj napuh kaznovana ji je odločeno zdaj, da oznanja prihod noči. Tako vsaj stoji v knjigah. Ti pa zahvali Gospoda, da nam je koristna tudi takšna, saj nam naznanja uro, ko naj se črede, paše site, spovračajo v stajo!...

SARA (pokaže slednjic na Rimsko cesto, ki vstaja, kot rahla meglica spočetka, pa vedno bolj miglajoča in živa): Pa tista velikanska reka, ki se po skončnem nebu vije in zdi kot žrjavica?

MACEDONSKI P.: (ki je neviden sledil razgovoru na travnati vzpetini, se živahno vmeša): Reka zvezd tudi ta, pastirička, in prasket svetov... Pravijo tako!

SARA (se požene na noge): Kdo si, tujec? Kako to veš?

JUDOVSKE P. (začne polglasno in kot sam sebi prevevati psalme):

Hvalite Gospoda nebesa, hvalite ga v globokih prepadih;

Hvalite ga sonce in luna in vi vsi in zvezde;

In ve nebesa, in ve vode pod visokim nebom...

MACEDONSKI P. (medtem ko starčevi psalmi bolj in bolj tonejo v nerazumljivo žebranje): Kako to vem? Mislim, da ničesar ne vem! Samo kadar oči zaprem, vidim cvetoče vrtove in vinska brda in olčne gaje; vidim samotne višave, kjer veter zavija, da je človeka groza, ki jih okrožajo nedostopne gore, leto in dan pokrite s snegom. In ne vem, kako da se mi v spomin spovračajo besede modrih... Toliko in toliko sem jih čul!

JUDOVSKE P. (z rahlim nezaupanjem): Varuj se napuha stare kače!

MACEDONSKI P.: Mar ni tudi kača ustvarjeno bitje kot so druga vsa?

JUDOVSKE P.: A se je uprla Bogu in je pognala človeka v brezno greha in hudega...

MACEDONSKI P.: In vendar, čuj me: sanjal sem nekoč, da sem kača: a

kača tako, da sem zaprt v njenih lukah še vedno mislil po človeško. Ko sem se zbudil, sem se vprašal, če sem bil v sanjah človek, ki se mu sanja, da je kača, ali v bedenju kača, ki se ji sanja, da je človek. In nisem si znal odgovoriti. Kako mi ti razložiš?

JUDOVSKI P. (*zmigne z glavo*): Dvomljiv sen, mislim jaz, in negotovo bdenje...

MACEDONSKI P.: Razen če nista spanje in bedenje taista stvar...

JUDOVSKI P.: Ne za tistega, ki je bral v Knjigi...

MACEDONSKI P. (*se zamisli, nato dé*): Starec, mnogo si bral v Knjigi, kot se zdi; a Boga, si videl kdaj, ti je govoril kdaj?

JUDOVSKI P.: Zares, da ne; Bog je neviden našim očem in vse premajhni smo, da bi umeli njegovo besedo...

MACEDONSKI P.: Čuj tedaj! Nekoč me je nek etiopski suženj povedel v mogočen grob... Sredi groba je stala velikanska soha, ki je imela človeško postavo... V svitu plamenice so se bleščale položene stene... In na taki steni je bil naslikan kralj, odet v mogočen škrlatni plašč, okronan z zlato krono s safirji. Resno, resno je jadral po temnem toku, brez začetka in brez kraja... Suženj mi je namignil, naj molčim; potem pa mi je šepnil: "Mislijo, da je Bog, in ga časte..."

SARA: Čudne reči baješ, pastir...

JUDOVSKI P.: V zmoti so bili tisti ljudje...

MACEDONSKI P.: Počakaj! Nekoč sem na robu gozdiča videl človeka, ki je bil oblečen v platno in si je lase ovenčal s cvetjem. V daljni deželi nekje, na oni strani morja... Nič mi ni rekel, samo za roko me je prijel in me je peljal h skupščini mož in žena, ki so bili kot on takisto oblečeni v platno in s cvetjem ovenčani... Čudne pesmi so peli: o bitvi, ki se je vnela med pošastnimi spakami in zmaji, če se prav spominjam. Sami sebe pa so se zvali čiste med čistimi. Potem pa so nenada utihnili. In neki glas, zdel se je kot glas žene, je pel zdaj o detetu z zlatimi krili,

v katerem naj bi bil svet kot v želodu hrast. In iz njegovih solzá naj so se rodili ljudje in bogovi iz njegovega smeha...

SARA (*po dekličje prekine pastirja*): Kako so zvali tisto dete?

MACEDONSKI P.: Eros, Ljubezen.

SARA (*se nenada zamisli*): Eros, Ljubezen... Ne poznam ju!

JUDOVSKI P.: Spoznaš ga, hčerka, a čuvaj se: kajti krotak se zdi, pa ni. (*Okrene se k macedonskemu pastirju*): A ti govoriš o stvareh, ki jih ni v Knjigi. Kaj nikoli ne misliš na smrt, na Sodbo, na večno rešenje, ki nam ga obljublajo preroki?

MACEDONSKI P.: Glej! Sedel sem nekoč ob reki in zrl na čredo, ki se je pasla po rebri. Pride tedaj mimo modrijan in dva učenca z njim. Položi mi roko na ramo, prodirno se mi zazre v oči in me sili, naj potisnem roko v deročo vodo. Tako ostro je ukazal in tako strogo velel, da sem ubogal na mah. Nisem bil še dobro potegnili roke iz vode, ko mi je velel, naj jo znova potisnem vanjo; in spet sem ubogal. Potem pa me vpraša: "Meniš, da si se obakrat iste vode dotaknil?" Gotovo da ne, sem odvrnil, saj reka vendar teče. Modrijan pa: "Takšno je življenje." In odšel je in učenca za njim, ne manj osupla kot jaz. Kolikrat že sem to razmišljal. Pa se mi ne odpre. Premodro govore modri in vsak od njih drugo trdi. Kaj naj potem vemo mi, pastirji?

JUDOVSKI P.: A naš Bog noče, da modri sodijo o njem... Hoče marveč, da mu mladeniči hvalnice pojó... Ti pa, pastir moj, povej: kadar te bridkost zgrabi in te ubada kot da je kača; ko te stresa in žge, kot da je veter puščavski, kaj storiš? Kaj moliš? H kateremu Bogu se obračaš?

MACEDONSKI P. (*se zamisli, nato pa*): Kaj storim takrat? Zapojem si. Zapojem, kar mi pride na misel in s tole malo liro (*pokaže na kaj preprosto izdelano liro*), ki sem si jo stvaril sam, spremljam moj spev. Zapojem si: in bridkost mine, da sam ne vem, kako...

(*Nekako otožno doda*): Pojem sam sebi, drugim ne pojem!...

SARA: Se mi zdi, da ti življenje ni preveč vedro...

JUDOVSKI P.: Roka Gospodova samó podeli resnično veselje... Čuj me: tudi v meni so spomini, ki jih ni moč pozabiti; morda ti bo prav, če govorim o njih...

MACEDONSKI P. (*brez zanimanja, s trudno kretnjo*): Če želiš...

JUDOVSKI P.: Želim, res. Celó v to lažbo mi je kot tebi pesem... In tudi jaz ne vem, kako... Poslušaj, pastir, tudi ti, Sara, čuj... (*Začeti hoče, potem pa, kot da bi se ovedel*): Vem, da mi ne bosta verjela... Pa vendar! Videl sem ga, v pastirski kolibi kot tale tu sem ga videl... (*pokaže na kolibo za hrbtom*). In dobro so takrat videle moje oči, veš!... In potem so bili angeli Gospodovi, ki so oznanjali, da je Kristus, Rešenik sveta... Takoj smo verjeli, vsi, ki smo bili tam. In da ni bilo potem tiste preklete moritve otrok, ki jo je bil ukazal Véliki Herod, še danes bi verjel. A pravili so mi potem, da noben otrok ni ušel meču!

SARA (*ga prekine z otroško osuplostjo*): Kako vendar zoveš vélikega kralja, ki mori otroke?

JUDOVSKI P. (*za trenutek se zmede, pa se še spet zbere*): Eno sodijo ljudje, drugače sodi Bog, hčerka!...

MACEDONSKI P. (*se počasi nameri v svojo kolibo*): Ne vem, kaj hočeš s tem svojim rešenikom; a v naših časih pol sveta žužnja o prividih! Kaj vemo mi, pastirji? (*Pride od svojega stana, pa se še enkrat obrne k judovskemu pastirju in mu kot v pozdrav zakliče*): Pojem sam sebi, drugim ne pojem!

3. prizor

Z višine se začuje lahen ženski korak; nato tišina. Potem pa spet, a zdaj jasneje in odločneje. Samaritanka je z vrčem iz svetlega bakra na glavi, s svetiljko v roki; na ustnah ji visi spev:

Kip svetega Pavla

SAMARITANKA:

Moj Gospod pa je moj kralj, nič mi ne manjka pri njem;

Med pašnike me je posadil in med krepčilne vodé mi je dal rasti...

JUDOVSKI P.: O pravem času prihajaš, žena. Mi daš piti?

SAMARITANKA (*zamišljena*): Mojá glava je težka dišave in kelih me opaja...

JUDOVSKI P.: Sladka ti je pesem, Samaritanka; a tega, ki je ob tebi, ne čuješ...

SAMARITANKA (*se živo okrene*):
Kdo si? Kaj počneš tu sredi noči?

JUDOVSKI P.: Tvoje vere sem in
čuvár svoje črede...

SAMARITANKA: Moje vere, da si?
A jaz vendar verujem v Krista, Reše-
nika sveta!...

JUDOVSKI P.: Takisto bi jaz rad
véroval. A ti, zanesljivo veš, da je
prišel?

SAMARITANKA: Če je prišel? Sa-
ma sem ga videla, tu, ob tem vodnjaku
naših očetov... In govoril je z me-
noj... (*v zadregi*): in povedal mi je
vse moje grehe!

SARA (*otroško radovedna*): O, kak-
šen je bil, povej, kakšen je bil?

SAMARITANKA: Kakšen je bil?
Lep, da noben moški tako; kodravi las-
je so mu padali čez ramena. Iz oči sta
mu sijali neznanska dobrotá in silna
žalost hkrati. A kadar se mu je vžgalo
v očeh, si trepetal pred njim. In potem
je tako čudno govoril... O nekovi vodi
življenja, ki ti za večno žejo pogasi, če
si jo enkrat pil. In da je Mesija in Kri-
stus. Res je, voda, ki sem jo pila iz
vodnjaka, me nikoli ni odžejala. Ne
vem, zakaj sem mu verjela in mu še
verjamem... (*Prekine in se zamisli*):
Je bil sploh zmožen laži?

JUDOVSKI P. (*nenada oživi*): Povej,
Samaritanka, odkod je bil?

SAMARITANKA: Iz Betlehema v
Judeji, so pravili.

JUDOVSKI P.: Tedaj je On, On: de-
te iz jasli! Kako naj sem mislil, da an-
geli lažejo? (*Vedno bolj prevzet*): Te-
daj še živi, še?

SARA (*skoraj hkrati s starim*): Bla-
gor, ki si ga videla, ki si govorila z
njim!

SAMARITANKA (*ganjena*): Prega-
njan, izdan, križan...

JUDOVSKI P. (*se kot obupan bje v
obraz*): Križan? Tedaj ni bil Mesija,
Rešenik, sin božji?

SARA (*prevzeta in v strahu*): Ne,
ne! Saj ne! Ni res!

SAMARITANKA (*kot razsvetljena
povzame*): Križan, da; a križan, da je
tretji dan iz groba vstal in da je šel v

nebo vpricho vse množice... Božanski
plamen je prišel na njegove učence. Kot
Učenika jih preganjajo, kot Učenik
umirajo. In umirajoč ga blagoslavlja-
jo...

4. prizor

V ozadju se je pojavil Savel v
spremstvu vojakov; prav ob kon-
cu razgovora med pastirji in Sa-
maritanko, je skočil izza divje
meje ob cesti, kjer se zdi, da je
počival. Divje seže po meč.

SAVEL: Kdo tu preklinja Boga in
njegovo Postavo?

Vsi se živo okrenejo proti ne-
znancu in obstrme brez besed. Po-
tem Samaritanka plašno izgovori:

SAMARITANKA: Ne kolnem: resni-
co govorim, gospod!

JUDOVSKI P. (*skoraj istočasno*):
Ubogi pastirji smo, gospod, in vemo za
tega Mesijo, ki se je rodil med pa-
stirji...

SAVEL (*razdražen*): Noben Mesija
ni; Mesija samo v domišljiji nazaren-
skih odpadnikov; kaj Mesija! Naš meč
edini je naš ščit!...

SARA (*ga nezaupno gleda v svoji
otroški nedolžnosti*): Nič dobre se mi
ne zde tvoje besede, tuji mož!...

SAVEL (*se ob pogledu na mladost-
no razživeto lice mlade pastirice zmede.
Potem pa se zbere takoj in useka*): Pri-
zanašanje sovražnikom Gospodovim je
izdajstvo!...

SAMARITANKA (*kot da se je ne-
zavedno nečesa domislila*): "Kdor bo od
tiste vode pil, bo žejen; kdor pa bo pil
od vode, ki jo bom jaz dal, ne bo žejen
na vekomaj..."

JUDOVSKI P. (*hkrati*): Ne pravimo
tega mi: v Knjigi je zapisano: "Vol
pozna svojega gospodarja in osel ve za
jasli svojega Gospoda..."

SAVEL (*razburjeno proti obema na-
peri meč*): Naj vama bo tedaj tole stu-
denec večne vode in jasli Gospodove!...

SARA (*se po bliskovito vrže med star-
ca in Samaritanko*): Stoj, ali preklet
na veke!

Ni še deklica izgovorila do kraja, ko se zdi, da je migljajoč žarek silno svetle zvezde z mehko, presilno močjo pritegnil Savlov pogled. Zagleda se v tisto sijajno luč, trepeče ves, uho, kot da posluša nek neizrekljiv glas, meč mu zdrkne iz rok, in počasi, počasi poklekne... Tako ostane: oslepel, z iztegnjenimi rokami. Čez trenutek vztrepeče, kot da bo zdaj, zdaj omahnil.

JUDOVSKI P. (*ga podpre*): Bog ti je govoril!

SARA: Bog ti je odpustil!

SAMARITANKA: Bog te je izbral, o tujec!

SAVEL (*išče z oslepelo punčico*): Bratje moji v Kristusu, Gospodu našem... (*pa spet omahuje, kot da bo padel*).

JUDOVSKI P.: Ostanj v našem stanu; yes si vročičen in ne vidiš več, nesrečni!...

SAVEL (*dvigne glavo z ugašenimi očmi; a lice mu je spremenjeno; iztegne roke in se opre na tovariše*): Ne vidim več? Sem mar že videl kdaj, kot zdaj vidim? (*Nagne se, kot da čuje nebeške glasove*): Mar ne poje vesolje z nami vred, otroci božji? (*Za trenutek se zamisli*): Besede prosjakove!... (*Odločno se obrne k spremljevalcem*): Mar ni to moja zemlja pot? Za menoj vi!...

PRVI VOJAK: Ne morem, gospod, preveč sem truden...

DRUGI VOJAK: še dva dni imamo do Damaska...

TRETJI VOJAK: Bledeš, Savel, nočem več s teboj!

ČETRTI VOJAK: Tudi jaz sem čul glas, Savel! Ukazuj, s teboj pojdem!

SAVEL (*se skuša otresti teh, ki ga podpirajo in se vravnan nameri naprej*): V Damask gre moja pot... (*Obrnjen k prvim trem vojakom*): Tudi vi boste spregledali... (*K poslednjemu*): Podaj mi roko... Vi pa, ki sem vam grozil in vas žalil, odpustite mi... (*Počasi odhaja opirajoč se na edinega vojaka, ki mu je ostal zvest.*)

SARA (*se vrče za njim*): Tudi jaz hočem s teboj!...

SAVEL (*jo ustavi*): Premlada si še: pastirju bodi v pomoč...

SARA: Drug pastir me kliče, Savel; za teboj pojdem!

SAVEL (*se obrne in ji mehko pogladi lase, medtem ko se Sara, kot od tajne sile gnana, sklone in skoraj poklekne*): Ne, hčerka: ne boš zapustila starca. A resnično povem ti, da je tudi nadte že prišel Duh božji...

SARA (*zaihti*): Za vedno odhajaš, Savel?

SAMARITANKA (*odsotna, kot v odmevu*): Za vedno!...

SAVEL: Za vedno? Nič na tem svetu ni "za vedno". Videli se bomo spet, če je Bogu povšeči, tam gor... (*pokaže na tihotni trepet nebesnega svoda*): Tam gori... kjer luč nima meja. (*Počasi se oddalji, roke omahnejo*): Kjer tudi čas jenja biti čas...

5. prizor

Sara se ihte oklene starega pastirja, ki je zamišljeno sedel pred šotor. Samaritanka počasi zajema vodo. Čuti je samo rahlo udarjanje vedra v globini.

SAMARITANKA (*si posadi vrč na glavo in hoče proč*): Bog naj čuva vas in vašo čredo!

JUDOVSKI P.: In bodi s teboj za vedno, Samaritanka! (*Potem pa mehko in počasi ljubkuje Sara, medtem ko je Samaritanka odšla po ozki stezi, puščajoč za seboj medel pramen male svetilke.*) Raduj se, Sara! Velik, neznanski čudež sva videla! Ne čuješ, kako zemlja vsa vzklika Gospodu in kako nebesa pojo hvalnice njegovemu imenu? (*Sara po še bolj zatisne glavico starcu v naročje in neutešeno ihti.*)

SARA (*iznenada odločno dvigne glavo*): In vendar, našla ga bom in bom šla za njim, ded!

JUDOVSKI P. (*jo prime za glavo in se ji trdno zagleda v oči*): Stori, kot

želiš; a vsaj do moje smrti, Sara, strpi še!...

Starec in pastirička sta nekaj trenutkov tako, medtem ko se daleč za vrhovi zaznanja prvi obstret zore. Tišina. Nenada se iz šotora, kjer je macedonski pastir, začuje sveža jutranja popevka, ki jo spremlja z lutnjo.

MACEDONSKI PASTIR:

*Čuj piščali zvok, krog sebe, popotnik,
glej luč presijajno v mirtinem gaju,
in moč in ženā presrečnih te trume,
glej...*

Oba nova, ponižna vernika vedro prisluhmeta pesmi, ki jima je kot blagovest...

Z A S T O R

BARAGO NA OLTAR!

NEKAJ NOVIC Z ZADNJE SEJE JUŽNOAMERIŠKE BARAGOVE ZVEZE

1. *Uslišanja na Baragovo priprošnjo se vedno pojavljajo*, ne le med zamejskimi Slovenci, ampak tudi v domovini, kjer jih edini listič verskega značaja „Družina“ zadnje čase prav pridno objavlja.

2. *Delo za pospešitev beatifikacije* v Marquettu ne gre tako hitro in gladko naprej, kot bi bilo želeli. Postulator Jožef L. Zryd je pred meseci postal spiritual v rimskem severnoameriškem kolegiju za duhovnike. Inženir Jože Gregorič je že pred leti zapustil Marquette in se zdaj bolj zasebno ukvarja z raziskovanjem Baragovih spisov in pisem. Tudi dr. F. Jaklič ni več v Marquettu, od koder je šel pred kakim pol letom. Tako treh glavnih, tradicionalnih delavcev za Baragovo zadevo ni več na sedežu Baragove škofije, kjer edino se more vršiti prvi del postopka za beatifikacijo oziroma tudi domala vse predhodne raziskave v uradni obliki.

3. *V U.S.A. so obhajali Baragov dan*, 25. septembra 1960 v župniji Vseh svetnikov v Gladstone, kjer je

bil izvoljen tudi *nov odbor* severnoameriške Baragove zveze za eno leto. Predsednik je še vedno slovenski rojak Franc Scherringer, župnik v Manistique, nekdanjem Baragovem misijonskem področju.

4. *Marijina kongregacija v semenišču v Adrogué*, v Argentini, ima svoj Baragov krožek. Bogoslovec Jure Rode je imel preteklo šolsko leto dobro pripravljeno predavanje: Delo pokojnega škofa dr. Gregorija Rožmana za Baragovo zadevo. Tudi sicer v zavodu radi molijo za Baragovo zadevo.

5. *Knjiga "Barago na oltar"* je bila razširjena med vsemi zamejskimi Slovenci, a doslej je je prodane komaj polovica. Lepo so jo sprejeli zlasti izseljenski dušni pastirji v Evropi. Frančiškani v Lemontu (USA) so odkupili 80 izvodov. Marsikje imajo ljudje še prvo, nekoliko drugačno izdajo te knjige. Zato je razumljivo, da druga izdaja ni tako hitro razprodana.

6. Gotovo pa bo na vseh straneh lepo sprejeta in pozdravljena druga knjiga "Baragove knjižnice", ki bo objavila vse znane in dosegljive *spise dr. Huga Brena OFM o Baragi* in o delu za beatifikacijo. P. Hugo

ni bil le vse svoje duhovniško življenje odličen poznavalec in raziskovalec Baragovega življenja in dela, ampak je bil tudi eden najbolj gorečih njegovih častilcev in posnemovalcev. Zato so njegovi spisi o Baragi prava zakladnica spoznanja Baragovega življenja in svetosti. Ker ima p. Hugo Bren tudi zelo lep, živahen slog, bo branje njegovih del ne le poučno, ampak tudi zanimivo. Verjetno bodo ti Brenovi sestavki o Baragi izšli v dveh knjigah, toliko jih je. Pri zbiranju sestavkov so sodelovali številni Baragovi častilci, tudi iz domovine, vsi pod vodstvom predsednika Južnoameriške Baragove zveze, dr. Filipa Žaklja. Prvi zvezek izide verjetno že meseca junija; tiska se v novi slovenski tiskarni v Buenos Airesu, ki si je nadela ime "Baraga". Ker ta tiskarna dela mnogo tudi za argentinske ustanove in vsaka večja tiskovina nosi ime tiskarne, bo to povzročilo nemajhno popularizacijo Baragovega imena v tej deželi.

7. Želeti bi bilo, da bi slovenski tisk nekoliko več pisal o Baragi in o njegovi zadevi. Pohvalno je omeniti list „Ave Marija“, ki ne neha objavljati izvirnih razprav o Baragi. Zdaj p. Bertrand Kotnik OFM. opisuje številne Baragove cerkvice. "Katoliški misijoni" objavljajo od časa do časa vsebino severnoameriškega Baragovega vestnika. Pripravlja se nova številka našega argentinskega. Č. g. France Bergant je izdelal veliko barvno podobo Barage v olju, ki naj služi predvsem za izdelavo večbarvnih Baragovih podob, posnetih po njej.

8. Južnoameriška Baragova zveza se je pridružila ustanavljajoči se Zvezi Slovencev v zamejstvu. Slovenski iseljenski duhovniki v zapadni Evropi so imeli v februarju letos večdnevno zborovanje, na katero je predsednik J.A.B.Z. poslal prošnjo za

kar najbolj obsežno sodelovanje pri širjenju poznanja Barage in zaupanja v moč njegove priprošnje med zamejskimi rojaki. Naj bi se zavzeli za širjenje Baragovega vestnika, Baragovih knjig in podob (le-te bi lahko širili tudi med domačini, če bi izšle še v drugih jezikih) in za zbiranje podpisov v pospešitev dela za Baragovo beatifikacijo.

9. Letos bo poteklo trideset let, odkar so slovenski rojaki iz Sev. Amerike in iz „starega sveta“ skupaj slovesno na Brezjah prosili ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, naj ljubljanska škofija da pobudo za začetek Baragovega beatifikacijskega postopka.

BARAGOVA ZADEVA NA SLOVENSKEM ROMANJU V LUJAN

Eden sklepov zadnje seje Južnoameriške Baragove zveze je bil tudi ta, da se na velikem romanju argentinskih rojakov v Lujan, ki je letos že trinajsto, misli in moli za Baragovo beatifikacijo, ob tridesetletnici slovesne skupne prošnje severnoameriških Slovencev škofu Rožmanu na Brezjah za pospešitev beatifikacijskega postopka. Ker je letos tudi obletnica znamenitih socialnih okrožnic, je bilo romanje predvsem posvečeno verski proslavi le-teh prevažnih papeških dokumentov.

V Lujan je letos na drugo nedeljo v maju pohitelo toliko rojakov, kakor že zlepa ne. Računajo, da jih je bilo nad 2.000. Baragovi zadevi je bil posvečen popoldanski del programa. Predsednik Južnoameriške Baragove zveze je imel pred vsemi zbranimi rojaki v baziliki pridigo o Baragovi beatifikaciji in na koncu govora pa je skupaj z rojaki molil molitev za Baragovo beatifikacijo. V ta namen so bile med rojake razdeljene Baragove podobice z molitvijo, okrog dva tisoč izvodov.

ZNAMKE ZA MISIJONE

Ker je ta ali oni ob branju naših člankov o zbiranju znamk za misijone povprašal za razna pojasnila, bomo z veseljem od časa do časa objavljali odgovore na ta vprašanja kar v KM, da jih bodo deležni vsi znamkarji hkrati. Njim samim v pojasnilo in naši skupni misijonski znamkarski akciji v pomoč in korist.

Ali je vsaka količkanj poškodovana znamka brez vrednosti?

Čim je znamka raztrgana ali delno s papirjem preveč odrezana, da ji delček manjka, četudi samo zobček ali vogal; ali pa da je zelo zamazana z žigom, da je tako skoraj vsa njena površina velik zmazek; pa če je mastna, da je madež nemogoče odstraniti; kadar je zelo pomečkana, da jo je težko poravnati — v vseh teh primerih je znamka brez vrednosti ali pa je njena vrednost mnogo manjša kot pri običajni, dobro ohranjeni znamki.

Zato priporočamo, da pri zbiranju takoj zavrzete znamko, ki ni dobro ohranjena. Izjema so lahko samo takšne, pri katerih manjka le kak zobček ali pa so morda samo preveč pomečkane, pa so same po sebi lepe vrste, večje znamke, vrednostno visoke in zato bolj redko v prometu. V primeru dvoma je bolje, da znamko priložite zbirki, ker je včasih možno, da ima pri oddaji vsaj še nekaj vrednosti. Ponovno sem opazil, da kak zbiralec znamk za misijone oddaja takšne znamke, ki bi jih sam zase nikoli ne hranil. Take znamke naj romajo v koš, da prihranimo delo pri sortiranju vsem, ki jim bodo znamke poslane v pomoč. Veljaj torej načelo: zbirajmo samo dobro ohranjene, cele znamke, ker le te imajo vedno kako vrednost, četudi le malenkostno. Treba jih je že kar precej, da se splača za misijone kaj prodati z vrednim izkupičkom. Cene znam-

kam so na splošno nizke, če znamke oddajamo, dasi so pri nakupovanju včasih zelo visoke.

Kako dolgo puščajmo znamke v vodi, da se odlepijo, in kakšna naj bo ta voda?

Znamke puščajmo v mlačni ali bolj topli vodi 10 do 15 minut; če bi imele izgubljeni barvo, seveda manj. Dlje pa, če je voda mrzla. Ko se papir nekoliko odmoči, je treba znamke v vodi premakniti, da se vse lepilo odstrani. Dobro je tudi, če jih ponovno vržemo v čisto vodo, da se ob drugem „pranju“ docela očistijo. Opazili boste, da je prva voda večkrat zelo umazana, drugič oprane znamke pa postanejo mnogo lepše in bolj bele. Tudi je veliko lažje, če posamezni zbiratelj sam znamke očisti, kot pa da isto delo naloži nam.

Ali je prav, če znamke uredimo in jih razdelimo po posameznih državah?

Naravnost zaželeno je, da vsak, ki za misijone zbira znamke, najprej pazi, da so znamke lepe in nepoškodovane, očiščene in lepo po posameznih deželah razdeljene. Veliko časa in dela prihrani s tem zbiratelj tistemu, kateremu so te znamke namenjene za misijonsko pomoč. Posebej lepo so naprošeni vsi, ki jih za misijone redno pošiljajo nam, da jih po deželah razdelijo in nam tako prihranijo veliko dragocenega časa.

Kako je treba na pošti oddati znamke za misijone? Kako naj jih pošljemo?

V ZDA in v Kanadi je najbolje, če oddamo na pošto dobro zavito paket, kako škatljo ali večjo, močno kuverto kot „printed matter“, se pravi kot „tiskovino“. V drugih deželah je pač treba poiskati informacije, kako bi jih bilo kar najpametnejše poslati. Nikakor pa ne pošiljajte znamk po zračni pošti, ker pride predrago.

Objavlja Karel Wolbang C.M. (Sledi.)

LEPO PROSIMO,
PORAVNAJTE NAROČNINO!

UPRAVA

SLIKA na prvi strani ovitka kaže japonskega misijonarja v družbi japonske mladeži — Slika levo: Južnoafriški misijonar pri stiskanju grozdja — Slika na drugi strani ovitka: Misijonar s prijazno opico.

IZ VSEBINE: Vesoljni cerkveni zbor in misijoni — Glas vpijočega — Posnemanja vreden zgled — Atriška preteklost in sedanost — Bo Afrika krščanska? — Škofje so spregovorili — Islam posrednik komunizma — Obiskal sem dve misijonarki — Iz domovine na pot v misijone — Naši misijonarji pišejo — Po misijonskem svetu — Misijonska kateheza — Oče misijonske znanosti — Barago na oltar! — Znamke za misijone.

Director responsible: Lenček Ladislav C.M.
Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos Aires.

Registro de la Prop. Int.
No. 528.263

CORREO ARGENTINO Suc. 84 (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

“KATOLIŠKI MISIJONI” so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, “Slovenske misijonske zveze”. Izdaja ga “Baragovo misijonišče”. Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Pedernera 3253, Bs. Aires, Argentina. Tiska Slovenska tiskovna družba “Baraga”, Pedernera 3253 (Lenček Ladislav C.M.), s cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA: V *Argentini* in sosednjih deželah: *navadna* 150, *podporna* 300, *dosmrtna* 2.000 pesov. V ostalih deželah *Južne Amerike* 200 (400, 2.600) arg. pesov. V *U.S.A.* in *Kanadi* 3 (6, 40) dolarjev. - V *Italiji* 1.600 (3.200, 20.000) lir. - V *Avstriji* 60 (120, 800) šilingov. - V *Franciji* 12 (24, 160) NF. - V *Angliji in Avstraliji* 1¼ (2½, 16) funtov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

- Argentina: Lenček Ladislav C. M., Misijonska pisarna, Pedernera 3253, Buenos Aires.
- U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C. M., St. Joseph's College, P. O. Box 351, Princeton, New Jersey. - Rudi Knez, 679 S., 157 St., Cleveland 10, Ohio. - Anica Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.
- Kanada: Rev. Stanislav Boljka C. M., 611 Manning Ave, Toronto 4. Ont.
- Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.
- Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.
- Francija: Louis Klančar C. M., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).
- Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. - Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. - Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau D. P. Camp. Kärnten.
- Avstralija: Franc Vrabc, Archbishop'n House, West Tce. Adelaide, S. Australia.